

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุและผลที่ตามมาของพัฒนาการการมีส่วนร่วมของพ่อแม่: โมเดลโค้งพัฒนาการที่มีตัวแปรแฝงลำดับขั้นที่สอง มีวัตถุประสงค์เพื่อตอบคำถามวิจัย 3 ข้อ คือ (1) ครูและพ่อแม่/ผู้ปกครองมีความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ในด้านใดบ้าง (2) โปรแกรมการฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นทำให้ทักษะความสามารถของครูที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่เพิ่มขึ้นหรือไม่ และ (3) มีปัจจัยเชิงสาเหตุใดบ้างที่ส่งผลต่อพัฒนาการของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ และพัฒนาการของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ส่งผลต่อพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนหรือไม่ อย่างไรก็ตาม การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอเป็น 4 ตอน ตอนแรกเป็นบริบทของโรงเรียนวัดไผ่โรงวัว ตอนที่สองเป็นผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม ตอนที่สามเป็นผลการฝึกอบรมครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และตอนที่สี่เป็นผลการวิเคราะห์โมเดลโค้งพัฒนาการที่มีตัวแปรแฝงลำดับขั้นที่สอง แต่ละตอนมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 บริบทของโรงเรียนวัดไผ่โรงวัว

เนื้อหาในตอนนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจในบริบทของโรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน ได้แก่ สภาพทั่วไปของโรงเรียน การบริหารจัดการโรงเรียน สภาพการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูในโรงเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง ดังนี้

1.1 สภาพทั่วไปของโรงเรียน

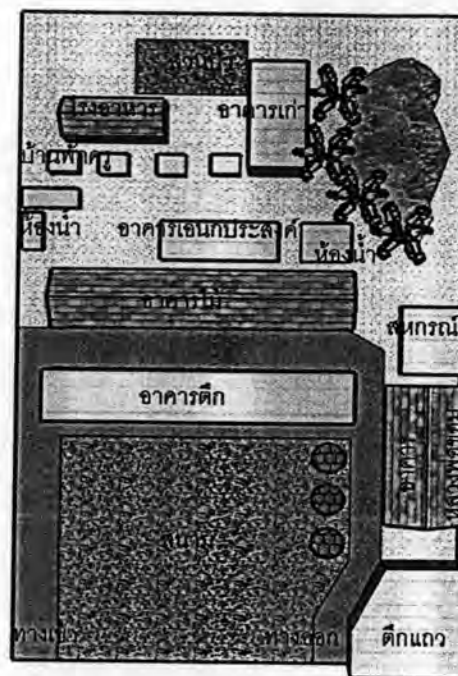
โรงเรียนวัดไผ่โรงวัวตั้งอยู่หมู่ที่ 11 ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สร้างขึ้นเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2481 โดยความร่วมมือร่วมแรงของพระอธิการหอม อนิโช และชาวบ้านไผ่โรงวัว ปัจจุบันเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2549 มีนักเรียนทั้งสิ้นจำนวน 707 คน และครูผู้สอนจำนวน 25 คน เป็นครูชายจำนวน 5 คน ครูหญิงจำนวน 20 คน ครูผู้สอนมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 22 คน ระดับปริญญาโทจำนวน 3 คน โดยครูผู้สอนมีอายุเฉลี่ยประมาณ 45 ปี และอายุการปฏิบัติงานเฉลี่ย 23 ปี

โรงเรียนวัดไผ่โรงวัวตั้งอยู่ในชนบทนอกเขตเทศบาล พื้นที่ด้านหน้าของโรงเรียนติดกับถนนกั้นคลองชลประทานพระยาบันลือ ด้านข้างทางเข้าของโรงเรียนและด้านหลังติดกับบริเวณของ

วัดไผ่โรงวัว ที่เหลืออีกด้านหนึ่งติดกับพื้นที่อยู่อาศัยของประชาชน โดยด้านข้างบริเวณทางออกของโรงเรียนติดกับตึกแถวที่เป็นร้านค้าและที่อยู่อาศัย สภาพโดยทั่วไปของโรงเรียนมีความสะอาดและมีการจัดตกแต่งสภาพภูมิทัศน์สวยงาม การจัดสรรพื้นที่ใช้ประโยชน์ของโรงเรียน ประกอบด้วย อาคารเรียน 3 หลัง คือ อาคารหลวงพ่อบุญรอด อาคารตึก และอาคารไม้ ด้านหลังถัดจากอาคารไม้เป็นอาคารเอนกประสงค์ บ้านพักครู และโรงอาหาร ส่วนห้องน้ำอยู่บริเวณด้านหน้าและด้านหลังของอาคารเอนกประสงค์

1.2 การบริหารจัดการโรงเรียน

การบริหารงานของโรงเรียนมีการแบ่งโครงสร้างงานออกเป็น 5 กลุ่มงาน ได้แก่ (1) กลุ่มงานบริหารวิชาการ มีหน้าที่วางแผนและพัฒนากาเรียน

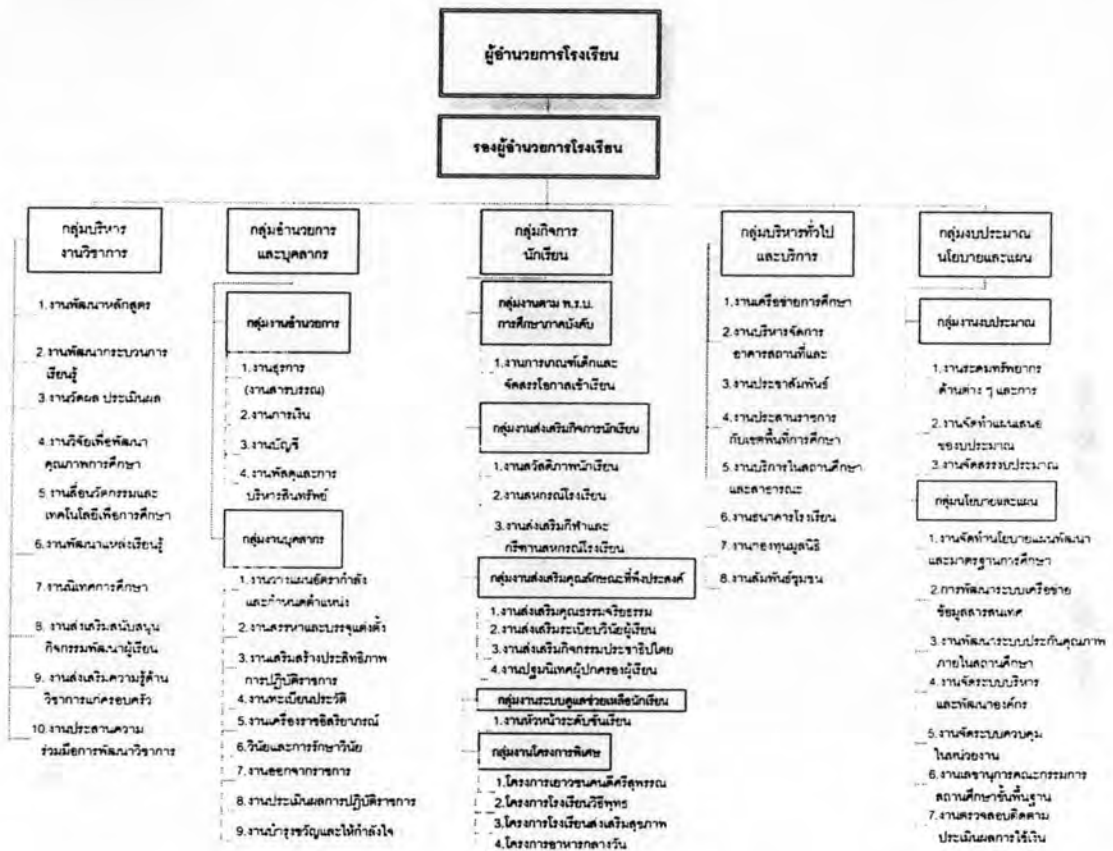
การสอน วัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (2) กลุ่มอำนวยการและบุคลากร มีหน้าที่วางแผน อัตรากำลังประเมินผลการปฏิบัติราชการ บริหารการเงินและพัสดุ (3) กลุ่มกิจการนักเรียน มีหน้าที่เกณฑ์เด็กเข้าเรียน ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมระเบียบวินัยของนักเรียน ดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมสุขภาพนักเรียน (4) กลุ่มบริหารทั่วไปและบริการ มีหน้าที่บริหารจัดการอาคารสถานที่ สัมพันธ์ชุมชน งานบริการในสถานศึกษาและชุมชน และ (5) กลุ่มงบประมาณนโยบายและแผน มีหน้าที่ระดมทรัพยากร จัดทำนโยบายและแผนปฏิบัติราชการ ตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ แสดงดังแผนภาพ 4.1

การดำเนินงานของโรงเรียนวัดไผ่โรงวัวมีการจัดแบ่งครูเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละกลุ่มงานตามความถนัดหรือความเหมาะสม อย่างไรก็ตามเมื่องานบางอย่างที่ครูรับผิดชอบไม่สามารถดำเนินการได้ (ตามความต้องการของผู้บริหาร) ผู้บริหารก็จะเปลี่ยนให้ครูที่สามารถดำเนินการได้มาทำหน้าที่แทน ทำให้ครูบางคนมีภาระงานรับผิดชอบมากกว่าเดิม

1.3 สภาพการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนวัดไผ่โรงวัวเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กล่าวคือ เน้นให้เด็กเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข โดยมีการจัดกิจกรรมโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ โครงการกีฬา กิจกรรมชุมนุมที่นักเรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ ในแต่ละวันเมื่อนักเรียนมาถึงโรงเรียน นักเรียนในระดับประถมศึกษาจะมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกับคุณครูในการทำความสะดวกบริเวณ

ของโรงเรียนตามเขตความรับผิดชอบ เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจแล้วส่วนใหญ่ครูและนักเรียนจะมานั่งสนทนาพูดคุยกันถึงข่าวสารเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น บางห้องคุณครูจะให้นักเรียนท่องสูตรคูณจนกว่าจะถึงเวลาเข้าแถวเคารพธงชาติในเวลา 08.20 น. และเริ่มเรียนเวลา 08.30 น. ถึงเวลา 15.30 น. หลังจากนั้นครูแต่ละห้องจะมีการสอนพิเศษให้กับนักเรียนที่เป็นตัวแทนไปสอบแข่งขันด้านวิชาการจนถึงเวลา 16.30 น.

แผนภาพ 4.1 โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนวัดไผ่โรงวัว

1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

ครูส่วนมากค่อนข้างจะเข้มงวดกับนักเรียนในด้านการเรียน การทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งด้านความประพฤติของนักเรียน เน้นให้เด็กสามารถสอบแข่งขันในกิจกรรมด้านวิชาการตามความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งตั้งเป้าหมายไว้สูง ส่งผลให้ครูเคร่งเครียดกับภาระหน้าที่การสอนเพื่อให้ผลงานเป็นไปตามความคาดหวังของผู้บริหาร ความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างครูกับนักเรียนที่มีผลการเรียนดีจึงค่อนข้างใกล้ชิดกัน แต่ขณะเดียวกันครูส่วนใหญ่ก็ให้ความสนใจต่อนักเรียนที่เรียนรู้ได้ช้าและมักหาเวลาว่างสอนเสริมให้แก่เด็กกลุ่มนี้ด้วย

1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างครูในโรงเรียน

เนื่องจากโรงเรียนวัดไผ่โรงวัวมีบุคลากรครูค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับโรงเรียนอื่น ๆ ที่เปิดสอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระแวกใกล้เคียง ทำให้รูปแบบความสัมพันธ์ของครูในโรงเรียนมีหลายรูปแบบ โดยภาพรวมความสัมพันธ์ระหว่างครูเป็นความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดสนิทสนมกันส่วนตัวเฉพาะภายในกลุ่ม ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเป็นความสัมพันธ์แบบห่างแต่ก็สามารถทำงานร่วมกันได้ในระดับหนึ่ง

1.6 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง

ภาพรวมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองมีลักษณะเป็นการสื่อสารทางเดียวจากโรงเรียนไปสู่ผู้ปกครอง โรงเรียนสื่อสารถึงผู้ปกครองผ่าน “สาร...จากโรงเรียนวัดไผ่” โดยแจ้งข่าวคราวความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ภายในโรงเรียนและในแวดวงวิชาการเป็นประจำทุกเดือน นอกจากนี้โรงเรียนยังมีการจัดประชุมผู้ปกครองอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เพื่อรายงานผลการดำเนินงานและขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในเรื่องต่าง ๆ ส่วนการสื่อสารระหว่างครูกับผู้ปกครองโดยตรงค่อนข้างมีน้อย สำหรับการสื่อสารจากบ้านสู่โรงเรียนจะมีเฉพาะเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นกับนักเรียนที่โรงเรียน ครูส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีโอกาสได้รับรู้ข้อมูลเชิงลึกจากที่บ้านโดยตรงวันแต่เมื่อโรงเรียนมีคำสั่งให้ครูออกเยี่ยมบ้านนักเรียนในบางภาคเรียน

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม

การสำรวจข้อมูลเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมของครูและพ่อแม่ผู้ปกครองประเมินจากความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันกับสภาพที่คาดหวังในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และการแสดงบทบาท 3M โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องทั้งครูและพ่อแม่/ผู้ปกครองของนักเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้นำเสนอเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็น ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับของความต้องการจำเป็น และส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นโดยวิธีการวิเคราะห์เมทริกซ์ แต่ละส่วนมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มครูจำนวน 25 คน และกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองจำนวน 322 คน มีรายละเอียดดังแสดงในตาราง 4.1

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลภาพรวมในกลุ่มครู พบว่า ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 80.00) มีอายุระหว่าง 31 – 60 ปี โดยส่วนใหญ่อายุประมาณ 41 – 50 ปี (ร้อยละ 44.00) ครูร้อยละ

88.00 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอน 21 -30 ปี (ร้อยละ 32.00) ครูร้อยละ 80.00 เป็นครูประจำชั้น และมีความต้องการพัฒนาการดำเนินงานร่วมกับผู้วิจัยในครั้งนี้เป็นผลงานวิจัยของตนเองคิดเป็นร้อยละ 88.00

เมื่อพิจารณาผลการแจกแจงความถี่แบบสองทางระหว่างประเภทของครูกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของครู พบว่า ทั้งครูประจำชั้นและครูพิเศษส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 85 และร้อยละ 60 ตามลำดับ) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 90 และร้อยละ 80 ตามลำดับ) และต้องการพัฒนาเป็นงานวิจัย (ร้อยละ 90 และร้อยละ 80 ตามลำดับ) ทั้งนี้ ครูประจำชั้นส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี (ร้อยละ 45) และมีประสบการณ์การสอนประมาณ 21-30 ปี (ร้อยละ 35) ในขณะที่ครูพิเศษมีอายุระหว่าง 31-40 ปี และ 41-50 ปี ในสัดส่วนที่เท่ากันคือร้อยละ 40 และมีประสบการณ์การสอนน้อยกว่า 11 ปี (ร้อยละ 40)

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทของครูและคุณลักษณะส่วนบุคคลของครู

คุณลักษณะส่วนบุคคล	ประเภทของครู				รวมทั้งสิ้น	
	ครูประจำชั้น		ครูพิเศษ		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
เพศ						
ชาย	3	15.00	2	40.00	5	20.00
หญิง	17	85.00	3	60.00	20	80.00
รวม	20	100.00	5	100.00	25	100.00
อายุ						
31 - 40 ปี	4	20.00	2	40.00	6	24.00
41 - 50 ปี	9	45.00	2	40.00	11	44.00
51 - 60 ปี	7	35.00	1	20.00	8	32.00
รวม	20	100.00	5	100.00	25	100.00
ระดับการศึกษา						
ปริญญาตรี	18	90.00	4	80.00	22	88.00
สูงกว่าปริญญาตรี	2	10.00	1	20.00	3	12.00
รวม	20	100.00	5	100.00	25	100.00
ประสบการณ์การสอน						
ต่ำกว่า 11 ปี	2	10.00	2	40.00	4	16.00
11 - 20 ปี	6	30.00	1	20.00	7	28.00
21 -30 ปี	7	35.00	1	20.00	8	32.00
31 ปีขึ้นไป	5	25.00	1	20.00	6	24.00

คุณลักษณะ ส่วนบุคคล	ประเภทของครู				รวมทั้งสิ้น	
	ครูประจำชั้น		ครูพิเศษ		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
รวม	20	100.00	5	100.00	25	100.00
ความต้องการพัฒนาเป็นงานวิจัย						
ต้องการพัฒนาเป็นงานวิจัย	18	90.00	4	80.00	22	88.00
ไม่ต้องการพัฒนาเป็น						
งานวิจัย	2	10.00	1	20.00	3	12.00
รวม	20	100.00	5	100.00	25	100.00

เมื่อพิจารณาในกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 64.00) มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี (ร้อยละ 47.50) และมีความสัมพันธ์กับนักเรียนโดยเป็นแม่ ร้อยละ 52.80 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 59.30) และมีความปรารถนาให้บุตรหลานของตนเรียนจบระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 34.80) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 31.40) มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5000 บาท (ร้อยละ 61.80) สำหรับกรณีที่จะจัดอบรมวันที่ผู้ปกครองสะดวกในการเข้ารับการฝึกอบรมเป็นวันจันทร์ - วันศุกร์ ร้อยละ 37.60 วันเสาร์ ร้อยละ 18.90 วันอาทิตย์ร้อยละ 29.80 และอื่น ๆ ร้อยละ 20.80

เมื่อพิจารณาผลการแจกแจงความถี่แบบสองทางระหว่างประเภทของความสัมพันธ์กับนักเรียนและคุณลักษณะส่วนบุคคลของพ่อแม่ผู้ปกครอง พบว่า คุณลักษณะส่วนบุคคลของพ่อและแม่มีความคล้ายคลึงกันเกือบทุกด้านคือ ด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยพ่อและแม่ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 63.53 และ 52.94 ตามลำดับ) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 51.76 และร้อยละ 63.53 ตามลำดับ) ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ร้อยละ 31.76 และร้อยละ 28.82 ตามลำดับ) และมีรายได้ไม่เกิน 5000 บาท คุณลักษณะส่วนบุคคลของพ่อและแม่ที่มีความแตกต่างกันคือ ด้านความปรารถนาด้านการศึกษาของบุตรหลาน กล่าวคือ พ่อต้องการให้ลูกเรียนถึงระดับสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนแม่ต้องการให้ลูกเรียนถึงระดับปริญญาตรี สำหรับผู้ปกครองซึ่งส่วนใหญ่เป็นปู่ย่าตายายมีคุณลักษณะส่วนบุคคลบางอย่างคล้ายกันกับพ่อแม่ และมีบางอย่างแตกต่างออกไป คุณลักษณะส่วนบุคคลที่คล้ายคลึงกันคือ ด้านระดับการศึกษาที่สำเร็จและรายได้ ส่วนคุณลักษณะที่แตกต่างออกไปคือ ด้านอายุ อาชีพ อายุของผู้ปกครองซึ่งส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี (ร้อยละ 35.82) ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 38.81) ส่วนด้านความปรารถนาด้านการศึกษาของบุตรหลานผู้ปกครองมีความปรารถนาคล้ายกันกับพ่อที่ต้องการให้เรียนถึงระดับสูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 31.34) ดังรายละเอียดในตาราง 4.2

ตาราง 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทของความสัมพันธ์
กับนักเรียนและคุณลักษณะส่วนบุคคล

คุณลักษณะ ส่วนบุคคล	ความสัมพันธ์กับนักเรียน						รวมทั้งสิ้น	
	พ่อ		แม่		ผู้ปกครอง		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
เพศ								
ชาย	85	100.00	0	0.00	26	38.81	111	34.47
หญิง	0	0.00	170	100.00	41	61.19	211	65.53
รวม	85	100.00	170	100.00	67	100.00	322	100.00
อายุ								
ต่ำกว่า 31 ปี	6	7.06	25	14.71	7	10.45	38	11.80
31 - 40 ปี	54	63.53	90	52.94	9	13.43	153	47.52
41 - 50 ปี	17	20.00	37	21.76	24	35.82	78	24.22
51 - 60 ปี	5	5.88	3	1.76	16	23.88	24	7.45
61 ขึ้นไป	3	3.53	15	8.82	11	16.42	29	9.01
รวม	85	100.00	170	100.00	67	100.00	322	100.00
การศึกษา								
ประถมศึกษา	44	51.76	108	63.53	39	58.21	191	59.32
มัธยมศึกษาตอนต้น	15	17.65	13	7.65	7	10.45	35	10.87
มัธยมศึกษาตอนปลาย	18	21.18	24	14.12	8	11.94	50	15.53
อนุปริญญา	2	2.35	8	4.71	2	2.99	12	3.73
ปริญญาตรี	3	3.53	8	4.71	5	7.46	16	4.97
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0.00	2	1.18	1	1.49	3	0.93
อื่น ๆ	3	3.53	7	4.12	5	7.46	15	4.66
รวม	85	100.00	170	100.00	67	100.00	322	100.00
อาชีพ								
เกษตรกร	27	31.76	49	28.82	13	19.40	89	27.64
ค้าขาย	17	20.00	45	26.47	13	19.40	75	23.29
รับจ้างทั่วไป	25	29.41	50	29.41	26	38.81	101	31.37
พนักงานบริษัทโรงงาน	6	7.06	9	5.29	5	7.46	20	6.21
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	0	0.00	1	0.59	0	0.00	1	0.31
ข้าราชการ	4	4.71	6	3.53	1	1.49	11	3.42
อื่น ๆ	6	7.06	10	5.88	9	13.43	25	7.76
รวม	85	100.00	170	100.00	67	100.00	322	100.00

คุณลักษณะ ส่วนบุคคล	ความสัมพันธ์กับนักเรียน						รวมทั้งสิ้น	
	พ่อ		แม่		ผู้ปกครอง		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
รายได้								
ไม่เกิน 5000 บาท	43	50.59	107	62.94	49	73.13	199	61.80
5001 - 10000 บาท	28	32.94	47	27.65	14	20.90	89	27.64
10001 - 15000 บาท	7	8.24	4	2.35	1	1.49	12	3.73
15001 - 20000 บาท	3	3.53	3	1.76	0	0.00	6	1.86
20001 บาทขึ้นไป	4	4.71	9	5.29	3	4.48	16	4.97
รวม	85	100.00	170	100.00	67	100.00	322	100.00
ความปรารถนาด้านการศึกษาของบุตรหลาน								
มัธยมศึกษาตอนต้น	2	2.35	9	5.29	8	11.94	19	5.90
มัธยมศึกษาตอนปลาย	15	17.65	28	16.47	16	23.88	59	18.32
อนุปริญญา	1	1.18	5	2.94	3	4.48	9	2.80
ปริญญาตรี	28	32.94	67	39.41	17	25.37	112	34.78
สูงกว่าปริญญาตรี	31	36.47	44	25.88	21	31.34	96	29.81
อื่น ๆ	8	9.41	17	10.00	2	2.99	27	8.39
รวม	85	100.00	170	100.00	67	100.00	322	100.00

2.2 ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็น

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็น เป็นการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง เพื่อศึกษาลักษณะการกระจายและการแจกแจงของตัวแปร โดยแบ่งการนำเสนอเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการนำเสนอค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรตามระดับสภาพที่เป็นจริง และส่วนที่สองเป็นการนำเสนอค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรตามระดับที่คาดหวัง เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการทำความเข้าใจเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความสะดวกยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรในการประเมินความต้องการจำเป็น

PAR	หมายถึง	การเลี้ยงดู
KN_PAR	หมายถึง	การให้ความรู้ด้านการเลี้ยงดู
IN_PAR	หมายถึง	การจัดทำสารสนเทศด้านการเลี้ยงดู
OP_PAR	หมายถึง	การสร้างโอกาสด้านการเลี้ยงดู

COM	หมายถึง	การสื่อสาร
KN_COM	หมายถึง	การให้ความรู้ด้านการสื่อสาร
IN_COM	หมายถึง	การจัดทำสารสนเทศด้านการสื่อสาร
OP_COM	หมายถึง	การสร้างโอกาสด้านการสื่อสาร
VOL	หมายถึง	การอาสาสมัคร
KN_VOL	หมายถึง	การให้ความรู้ด้านการอาสาสมัคร
IN_VOL	หมายถึง	การจัดทำสารสนเทศด้านการอาสาสมัคร
OP_VOL	หมายถึง	การสร้างโอกาสด้านการอาสาสมัคร
LRN	หมายถึง	การเรียนรู้ที่บ้าน
KN_LRN	หมายถึง	การให้ความรู้ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน
IN_LRN	หมายถึง	การจัดทำสารสนเทศด้านการเรียนรู้ที่บ้าน
OP_LRN	หมายถึง	การสร้างโอกาสด้านการเรียนรู้ที่บ้าน
DCS	หมายถึง	การตัดสินใจ
KN_DCS	หมายถึง	การให้ความรู้ด้านการตัดสินใจ
IN_DCS	หมายถึง	การจัดทำสารสนเทศด้านการตัดสินใจ
OP_DCS	หมายถึง	การสร้างโอกาสด้านการตัดสินใจ
COL	หมายถึง	การร่วมมือรวมพลังกับชุมชน
KN_COL	หมายถึง	การให้ความรู้ด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน
IN_COL	หมายถึง	การจัดทำสารสนเทศด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน
OP_COL	หมายถึง	การสร้างโอกาสด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน
MOR	หมายถึง	การเป็นผู้ให้กำลังใจ
M11	หมายถึง	การให้กำลังใจด้วยวาจา
M12	หมายถึง	การให้กำลังใจด้วยรางวัลทั่วไป
M13	หมายถึง	การให้กำลังใจด้วยรางวัลที่เสริมสร้างการเรียนรู้
MON	หมายถึง	การเป็นผู้ใส่ใจกำกับ
M21	หมายถึง	การตระหนักรู้ในเรื่องที่ต้องกำกับติดตาม
M22	หมายถึง	การติดตามกำกับพฤติกรรมการทำงาน
M23	หมายถึง	การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน
MEN	หมายถึง	การเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริม
M31	หมายถึง	การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่เหมาะสม

M32	หมายถึง	การส่งเสริมและจัดหาโอกาสการเรียนรู้
M33	หมายถึง	การพัฒนาตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดี

2.2.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรตามระดับสภาพที่เป็นจริง

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรตามระดับสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และบทบาท 3M โดยแยกวิเคราะห์ตามมิติของลักษณะกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ 3 ประเภท คือ การให้ความรู้ การจัดทำสารสนเทศ และการสร้างโอกาส แสดงดังตาราง 4.3

เมื่อพิจารณาในกลุ่มครู ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานพบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ศึกษามีค่าระหว่าง 2.00 - 3.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.76 - 1.27 มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายอยู่ระหว่างร้อยละ 19.89 - 53.57 ตัวแปรส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (2.63 - 3.42) ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำคือ ตัวแปรด้านการอาสาสมัคร ส่วนตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงคือ ตัวแปรด้านการสื่อสาร ตัวแปรที่มีการกระจายน้อยที่สุด คือ การสร้างโอกาสด้านการสื่อสาร ส่วนตัวแปรที่มีการกระจายมากที่สุดคือ การให้ความรู้ด้านการอาสาสมัคร ตัวแปรที่มีค่าความเบ้ต่ำสุดคือ การสร้างโอกาสด้านการเลี้ยงดู ($sk = -0.88$) ตัวแปรที่มีค่าความเบ้สูงสุดคือ การจัดทำสารสนเทศด้านการอาสาสมัคร ($sk = 1.21$) ค่าความโด่งของตัวแปรอยู่ในช่วง -1.32 และ 1.60 ตัวแปรที่มีค่าความโด่งน้อยที่สุด คือ การให้ความรู้ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน และตัวแปรที่มีค่าความโด่งมากที่สุดคือ การจัดทำสารสนเทศด้านการอาสาสมัคร ในภาพรวมพบว่า ตัวแปรส่วนใหญ่มีค่าใกล้เคียงศูนย์ แสดงว่าตัวแปรส่วนใหญ่มีลักษณะการแจกแจงใกล้เคียงโค้งปกติ

เมื่อพิจารณาด้านการเลี้ยงดูพบว่า ตัวแปรการสร้างโอกาสด้านการเลี้ยงดูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.76) และตัวแปรการจัดทำสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2.80) ด้านการสื่อสารพบว่า ตัวแปรการให้ความรู้ด้านการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.96) และตัวแปรการสร้างโอกาสด้านการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.81) ด้านการอาสาสมัครพบว่า ตัวแปรการให้ความรู้ด้านการอาสาสมัครมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (2.24) ตัวแปรการจัดทำสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2.00) ด้านการเรียนรู้ที่บ้านพบว่า ตัวแปรการให้ความรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.14) ตัวแปรการจัดทำสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2.88) ด้านการตัดสินใจพบว่า ตัวแปรการสร้างโอกาสมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.25) ตัวแปรการจัดทำสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2.44) ส่วนตัวแปรการร่วมมือรวมพลังกับชุมชนพบว่า ตัวแปรการสร้างโอกาสมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (2.84) ส่วนตัวแปรการจัดทำสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2.48)

ด้านบทบาท 3 M พบว่า ตัวแปรการให้กำลังใจมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.42) และมีการกระจายต่ำสุด ในขณะที่ตัวแปรการให้กำลังใจด้วยรางวัลที่เสริมสร้างการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2.04)

และมีการกระจายสูงสุด โดยตัวแปรส่วนใหญ่มีค่าความเบ้เป็นบวก และมีค่าความโด่งเป็นลบที่ใกล้ศูนย์ แสดงให้เห็นว่าตัวแปรด้านบทบาท 3M มีลักษณะการแจกแจงใกล้เคียงโค้งปกติ

เมื่อพิจารณาในกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครอง ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานพบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ศึกษามีค่าระหว่าง 2.93 - 3.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.80 - 1.22 มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายอยู่ระหว่างร้อยละ 22.48 - 39.23 โดยตัวแปรเกือบทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นตัวแปรในด้านการสื่อสารที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ตัวแปรที่มีการกระจายน้อยที่สุด คือ การจัดทำสารสนเทศด้านการสื่อสาร ส่วนตัวแปรที่มีการกระจายมากที่สุด คือ การจัดทำสารสนเทศด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน ตัวแปรส่วนใหญ่เบ้ซ้าย ตัวแปรที่มีค่าความเบ้ต่ำสุดคือ การให้ความรู้ด้านการสื่อสาร ($sk = -0.60$) ตัวแปรที่มีค่าความเบ้สูงสุดคือ การสร้างโอกาสด้านการอาสาสมัคร ($sk = 0.03$) ค่าความโด่งของตัวแปรอยู่ในช่วง -0.80 และ 0.46 ตัวแปรที่มีค่าความโด่งน้อยที่สุด คือ การจัดทำสารสนเทศด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน และตัวแปรที่มีค่าความโด่งมากที่สุดคือ การให้ความรู้ด้านการเลี้ยงดู โดยรวมแล้วตัวแปรส่วนใหญ่มีค่าความเบ้และความโด่งใกล้เคียงศูนย์แสดงว่าตัวแปรที่ศึกษามีลักษณะการแจกแจงใกล้เคียงโค้งปกติ

เมื่อพิจารณาด้านการเลี้ยงดูพบว่า ตัวแปรการสร้างโอกาสด้านการเลี้ยงดูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.63) และตัวแปรการจัดทำสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.41) ด้านการสื่อสารพบว่า ตัวแปรการจัดทำสารสนเทศด้านการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.86) และตัวแปรการสร้างโอกาสด้านการสื่อสารมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.73) ด้านการอาสาสมัครพบว่า ตัวแปรการสร้างโอกาสด้านการอาสาสมัครมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.09) ตัวแปรการให้ความรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2.99) ด้านการเรียนรู้ที่บ้านพบว่า ตัวแปรการให้ความรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.46) ตัวแปรการสร้างโอกาสมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.39) ด้านการตัดสินใจพบว่า ตัวแปรการสร้างโอกาสมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.27) ตัวแปรการให้ความรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.17) ส่วนตัวแปรการร่วมมือรวมพลังกับชุมชนพบว่า ตัวแปรการสร้างโอกาสมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.35) ส่วนตัวแปรการให้ความรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.30)

ด้านบทบาท 3 M พบว่า ตัวแปรส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (2.84 - 3.48) โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดการให้กำลังใจด้วยวาจา (3.61) ในขณะที่ตัวแปรการให้กำลังใจด้วยรางวัลทั่วไปมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (2.84) ตัวแปรที่มีการกระจายต่ำสุดคือ การพัฒนาตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดี และตัวแปรการให้กำลังใจด้วยรางวัลทั่วไปมีการกระจายสูงสุด โดยตัวแปรส่วนใหญ่มีค่าความเบ้และค่าความโด่งเป็นลบที่ใกล้ศูนย์ แสดงว่าตัวแปรมีลักษณะการแจกแจงใกล้เคียงโค้งปกติ

ตาราง 4.3 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรตามระดับสภาพที่เป็นจริง

ตัวแปร	Min	Max	Mean	SD.	C.V. (%)	Sk	Ku
ก. กลุ่มครู (n=25)							
1. การเลี้ยงดู (PAR)	1.42	5.00	3.25	0.87	26.72	-0.17	0.10
การให้ความรู้ด้านการเลี้ยงดู (KN_PAR)	1.25	5.00	3.18	0.87	27.19	-0.02	0.17
การจัดทำสารสนเทศด้านการเลี้ยงดู (IN_PAR)	1.00	5.00	2.80	0.96	34.19	0.12	0.13
การสร้างโอกาสด้านการเลี้ยงดู (OP_PAR)	1.00	5.00	3.76	1.05	27.98	-0.88	0.65
2. การสื่อสาร (COM)	2.00	5.00	3.86	0.80	20.83	-0.87	0.61
การให้ความรู้ด้านการสื่อสาร (KN_COM)	2.00	5.00	3.96	0.89	22.45	-0.69	0.11
การจัดทำสารสนเทศด้านการสื่อสาร (IN_COM)	2.00	5.00	3.82	0.85	22.32	-0.54	-0.11
การสร้างโอกาสด้านการสื่อสาร (IN_COM)	1.67	5.00	3.81	0.76	19.88	-1.13	1.54
3. การอาสาสมัคร (VOL)	1.00	5.00	2.12	1.06	49.97	0.97	0.80
การให้ความรู้ด้านการอาสาสมัคร (KN_VOL)	1.00	5.00	2.24	1.20	53.57	0.44	-0.73
การจัดทำสารสนเทศด้านการอาสาสมัคร (IN_VOL)	1.00	5.00	2.00	1.04	52.04	1.21	1.60
การสร้างโอกาสด้านการอาสาสมัคร (OP_VOL)	1.00	5.00	2.12	1.08	50.93	0.99	0.58
4. การเรียนรู้ที่บ้าน (LRN)	1.67	5.00	3.02	0.90	29.73	0.39	-0.52
การให้ความรู้ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (KN_LRN)	1.50	5.00	3.14	1.05	33.31	-0.26	-1.32
การจัดทำสารสนเทศด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (IN_LRN)	1.00	5.00	2.88	1.27	44.06	-0.02	-0.71
การสร้างโอกาสด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (OP_LRN)	2.00	5.00	3.04	0.79	25.97	0.62	-0.07
5. การตัดสินใจ (DCS)	1.00	5.00	2.92	1.00	34.01	0.04	-0.05
การให้ความรู้ด้านการตัดสินใจ (KN_DCS)	1.00	5.00	3.08	1.26	40.77	0.25	-0.90
การจัดทำสารสนเทศด้านการตัดสินใจ (IN_DCS)	1.00	5.00	2.44	1.23	50.31	0.37	-0.98
การสร้างโอกาสด้านการตัดสินใจ (OP_DCS)	1.00	5.00	3.25	0.96	29.47	-0.76	1.00
6. การร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (COL)	1.11	5.00	2.65	0.96	36.29	0.54	-0.08
การให้ความรู้ด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (KN_COL)	1.00	5.00	2.64	1.00	37.69	0.54	-0.08
การจัดทำสารสนเทศด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (IN_COL)	1.00	5.00	2.48	0.96	38.82	0.67	0.73
การสร้างโอกาสด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (OP_COL)	1.33	5.00	2.84	1.09	38.50	0.26	-1.11
7. การเป็นผู้ให้กำลังใจ (MOR)	1.67	5.00	2.71	0.92	33.95	0.84	-0.14
การให้กำลังใจด้วยวาจา (M11)	2.00	5.00	3.42	0.81	23.77	0.04	-0.22
การให้กำลังใจด้วยรางวัลทั่วไป (M12)	1.00	5.00	2.67	1.18	44.19	0.56	0.04
การให้กำลังใจด้วยรางวัลที่เสริมสร้างการเรียนรู้ (M13)	1.00	5.00	2.04	1.21	59.11	0.84	-0.26
8. การเป็นผู้ใส่ใจกำกับ (MON)	1.00	5.00	2.83	1.11	39.17	0.24	-0.62
การตระหนักรู้ในเรื่องที่ต้องกำกับติดตาม (M21)	1.00	5.00	3.04	1.02	33.53	-0.35	-0.34
การติดตามกำกับพฤติกรรมการทำงาน (M22)	1.00	5.00	2.83	1.18	41.60	0.35	-0.39

ตัวแปร	Min	Max	Mean	SD.	C.V. (%)	Sk	Ku
การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (M23)	1.00	5.00	2.63	1.29	48.95	0.40	-0.56
9. การเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริม (MEN)	1.00	5.00	2.29	1.02	44.70	0.80	0.45
การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่เหมาะสม (M31)	1.00	5.00	2.33	0.99	42.26	0.65	0.88
การส่งเสริมและจัดหาโอกาสการเรียนรู้ (M32)	1.00	5.00	2.38	1.15	48.33	0.60	-0.41
การพัฒนาตนเองให้เป็นแห่งเรียนรู้ที่ดี (M33)	1.00	5.00	2.17	1.14	52.74	0.74	-0.07
ข. กลุ่มพ่อแม่/ผู้ปกครอง (n=322)							
1. การเลี้ยงดู (PAR)	1.00	5.00	3.52	0.77	21.85	-0.56	0.59
การให้ความรู้ด้านการเลี้ยงดู (KN_PAR)	1.00	5.00	3.53	0.80	22.59	-0.55	0.46
การจัดทำสารสนเทศด้านการเลี้ยงดู (IN_PAR)	1.00	5.00	3.41	0.98	28.78	-0.33	-0.17
การสร้างโอกาสด้านการเลี้ยงดู (OP_PAR)	1.00	5.00	3.63	1.00	27.47	-0.43	-0.18
2. การสื่อสาร (COM)	1.28	5.00	3.79	0.82	21.55	-0.50	-0.07
การให้ความรู้ด้านการสื่อสาร (KN_COM)	1.00	5.00	3.76	1.05	27.98	-0.60	-0.22
การจัดทำสารสนเทศด้านการสื่อสาร (IN_COM)	1.00	5.00	3.86	0.87	22.48	-0.49	-0.27
การสร้างโอกาสด้านการสื่อสาร (OP_COM)	1.00	5.00	3.73	0.88	23.62	-0.56	0.11
3. การอาสาสมัคร (VOL)	1.00	5.00	3.04	0.94	31.01	0.01	-0.46
การให้ความรู้ด้านการอาสาสมัคร (KN_VOL)	1.00	5.00	2.99	1.09	36.50	-0.06	-0.55
การจัดทำสารสนเทศด้านการอาสาสมัคร (IN_VOL)	1.00	5.00	3.05	1.05	34.40	-0.01	-0.43
การสร้างโอกาสด้านการอาสาสมัคร (OP_VOL)	1.00	5.00	3.09	0.97	31.34	0.03	-0.53
4. การเรียนรู้ที่บ้าน (LRN)	1.17	5.00	3.42	0.89	25.90	-0.11	-0.52
การให้ความรู้ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (KN_LRN)	1.00	5.00	3.46	0.93	26.77	-0.19	-0.23
การจัดทำสารสนเทศด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (IN_LRN)	1.00	5.00	3.41	1.13	33.22	-0.27	-0.67
การสร้างโอกาสด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (OP_LRN)	1.00	5.00	3.39	0.98	28.85	-0.34	-0.41
5. การตัดสินใจ (DCS)	1.00	5.00	3.22	1.01	31.24	-0.24	-0.48
การให้ความรู้ด้านการตัดสินใจ (KN_DCS)	1.00	5.00	3.17	1.17	36.92	-0.17	-0.64
การจัดทำสารสนเทศด้านการตัดสินใจ (IN_DCS)	1.00	5.00	3.23	1.20	37.11	-0.25	-0.77
การสร้างโอกาสด้านการตัดสินใจ (OP_DCS)	1.00	5.00	3.27	1.04	31.87	-0.27	-0.55
6. การร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (COL)	1.00	5.00	3.25	0.98	30.27	-0.24	-0.45
การให้ความรู้ด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (KN_COL)	1.00	5.00	3.30	1.12	34.07	-0.36	-0.43
การจัดทำสารสนเทศด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (IN_COL)	1.00	5.00	3.10	1.22	39.23	-0.16	-0.80
การสร้างโอกาสด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (OP_COL)	1.00	5.00	3.35	0.98	29.22	-0.29	-0.40
7. การเป็นผู้ให้กำลังใจ (MOR)	1.00	5.00	3.13	1.04	33.36	-0.07	-0.67
การให้กำลังใจด้วยวาจา (M11)	1.00	5.00	3.61	1.15	31.76	-0.58	-0.31
การให้กำลังใจด้วยรางวัลทั่วไป (M12)	1.00	5.00	2.84	1.24	43.72	0.13	-0.88

ตัวแปร	Min	Max	Mean	SD.	C.V. (%)	Sk	Ku
การให้กำลังใจด้วยรางวัลที่เสริมสร้างการเรียนรู้ (M13)	1.00	5.00	2.93	1.28	43.61	-0.01	-1.06
8. การเป็นผู้ใส่ใจกำกับ (MON)	1.00	5.00	3.40	1.02	30.03	-0.37	-0.46
การตระหนักรู้ในเรื่องที่ต้องกำกับติดตาม (M21)	1.00	5.00	3.37	1.12	33.34	-0.35	-0.49
การติดตามกำกับพฤติกรรมการทำงาน (M22)	1.00	5.00	3.44	1.15	33.30	-0.32	-0.70
การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (M23)	1.00	5.00	3.39	1.16	34.21	-0.42	-0.55
9. การเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริม (MEN)	1.00	5.00	3.42	0.94	27.38	-0.10	-0.52
การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่เหมาะสม (M31)	1.00	5.00	3.38	1.11	32.83	-0.15	-0.59
การส่งเสริมและจัดหาโอกาสการเรียนรู้ (M32)	1.00	5.00	3.41	1.07	31.47	-0.26	-0.38
การพัฒนาตนเองให้เป็นแห่งเรียนรู้ที่ดี (M33)	1.00	5.00	3.48	1.01	29.19	-0.18	-0.54

2.2.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรตามระดับความคาดหวัง

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรตามระดับความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และบทบาท 3M โดยแยกวิเคราะห์ตามมิติของลักษณะกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ 3 ประเภท คือ การให้ความรู้ การจัดทำสารสนเทศ และการสร้างโอกาส แสดงดังตาราง 4.4

เมื่อพิจารณาในกลุ่มครู ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานพบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงถึงสูงมาก โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.28 -4.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.51 – 0.84 มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายอยู่ระหว่างร้อยละ 10.92 – 19.69 ตัวแปรที่มีการกระจายน้อยที่สุด คือ การให้ความรู้ด้านการเลี้ยงดู ส่วนตัวแปรที่มีการกระจายมากที่สุดคือ การจัดทำสารสนเทศด้านการตัดสินใจ ตัวแปรทุกตัวมีความเบ้เป็นลบ ตัวแปรที่มีความเบ้ต่ำสุดคือ การสร้างโอกาสด้านการเลี้ยงดู ($sk = -2.13$) ตัวแปรที่มีความเบ้สูงสุดคือ การสร้างโอกาสด้านการอาสาสมัคร ($sk = -0.38$) ค่าความโด่งของตัวแปรอยู่ในช่วง -1.33 และ 3.54 ตัวแปรที่มีความโด่งน้อยที่สุด คือ การจัดทำสารสนเทศด้านการตัดสินใจ และตัวแปรที่มีความโด่งมากที่สุดคือ การสร้างโอกาสด้านการเลี้ยงดู

เมื่อพิจารณาในด้านการเลี้ยงดูพบว่า ตัวแปรการสร้างโอกาสด้านการเลี้ยงดูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.72) และตัวแปรการจัดทำสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (4.32) ในด้านการสื่อสารพบว่า ตัวแปรการให้ความรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.64) และตัวแปรการจัดทำสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (4.62) ด้านการอาสาสมัครพบว่า ตัวแปรการจัดทำสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.36) ตัวแปรการให้ความรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (4.28) ด้านการเรียนรู้ที่บ้านพบว่า ตัวแปรการให้ความรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.66) ตัวแปรการสร้างโอกาสมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (4.30) ด้านการตัดสินใจพบว่า ตัวแปรการสร้าง

โอกาสมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.41) ตัวแปรการจัดทำสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (4.28) ส่วนตัวแปรการร่วมมือรวมพลังกับชุมชนพบว่า ตัวแปรการจัดทำสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.52) ส่วนตัวแปรการสร้างโอกาสมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (4.44)

ในด้านบทบาท 3M พบว่า ตัวแปรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.75 – 4.38 ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การตระหนักรู้ในเรื่องที่ต้องกำกับติดตาม (4.38) ในขณะที่ตัวแปรการให้กำลังใจด้วยรางวัลทั่วไปมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.75) ตัวแปรมีค่าความเบ้ระหว่าง -1.73 ถึง 0.17 และมีค่าความโด่งเป็นลบโดยมีค่าระหว่าง -1.45 ถึง 3.12 โดยส่วนใหญ่ตัวแปรมีการแจกแจงใกล้เคียงกับโค้งปกติ ยกเว้นตัวแปรการตระหนักรู้ในเรื่องที่ต้องกำกับติดตามที่มีลักษณะเบ้ซ้ายและความโด่งสูงจากโค้งปกติ ($sk = -1.42$, $ku = 3.12$)

เมื่อพิจารณาในกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองพบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ศึกษาทุกตัวมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.72 – 4.31 โดยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 0.67 – 0.99 และมีค่าสัมประสิทธิ์การกระจายอยู่ระหว่างร้อยละ 15.80 – 26.58 ตัวแปรที่มีการกระจายน้อยที่สุด คือ การให้ความรู้ด้านการเลี้ยงดู ส่วนตัวแปรที่มีการกระจายมากที่สุดคือ การให้ความรู้ด้านการอาสาสมัคร ตัวแปรส่วนใหญ่มีลักษณะการแจกแจงใกล้เคียงกับโค้งปกติโดยมีค่าความเบ้และค่าความโด่งใกล้ศูนย์ โดยตัวแปรที่มีค่าความเบ้ต่ำสุดคือ การให้ความรู้ด้านการสื่อสาร ($sk = -1.38$) ตัวแปรที่มีค่าความเบ้สูงสุดคือ การให้ความรู้ด้านการอาสาสมัคร ($sk = -0.26$) ตัวแปรที่มีค่าความโด่งน้อยที่สุด คือ การให้ความรู้ด้านการอาสาสมัคร ($ku = -0.66$) และตัวแปรที่มีค่าความโด่งมากที่สุดคือ การให้ความรู้ด้านการสื่อสาร ($ku = 2.47$)

เมื่อพิจารณาในด้านการเลี้ยงดูพบว่า ตัวแปรการให้ความรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.24) และตัวแปรการจัดทำสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (4.13) ในด้านการสื่อสารพบว่า ตัวแปรการให้ความรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.31) และตัวแปรการสร้างโอกาสมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (4.23) ด้านการอาสาสมัครพบว่า ตัวแปรการสร้างโอกาสมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.89) ตัวแปรการให้ความรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.72) ด้านการเรียนรู้ที่บ้านพบว่า ตัวแปรการให้ความรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.19) ตัวแปรการสร้างโอกาสมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (4.03) ด้านการตัดสินใจพบว่า ตัวแปรการสร้างโอกาสมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (3.98) ตัวแปรการให้ความรู้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.92) ส่วนตัวแปรการร่วมมือรวมพลังกับชุมชนพบว่า ตัวแปรการสร้างโอกาสมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.15) ส่วนตัวแปรการจัดทำสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (4.06)

ในด้านบทบาท 3 M พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ศึกษาทุกตัวมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.64 – 4.19 ตัวแปรการพัฒนาตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (4.19) ในขณะที่ตัวแปรการให้กำลังใจด้วยรางวัลทั่วไปมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.64) ตัวแปรที่มีการกระจายต่ำสุดคือการพัฒนาตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดี และตัวแปรการให้กำลังใจด้วยรางวัล

ทั่วไปมีการกระจายสูงสุด โดยตัวแปรส่วนใหญ่มีค่าความเบ้และค่าความโด่งเป็นลบที่ใกล้ศูนย์ แสดงว่าตัวแปรทุกตัวมีลักษณะการแจกแจงใกล้เคียงกับโค้งปกติ

ตาราง 4.4 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรตามระดับความคาดหวัง

ตัวแปร	Min	Max	Mean	SD.	C.V. (%)	Sk	Ku
ก. กลุ่มครู (n=25)							
1. การเลี้ยงดู (PAR)	3.17	5.00	4.56	0.52	11.50	-1.51	2.25
การให้ความรู้ด้านการเลี้ยงดู (KN_PAR)	3.50	5.00	4.63	0.51	10.92	-1.21	0.22
การจัดทำสารสนเทศด้านการเลี้ยงดู (IN_PAR)	3.00	5.00	4.32	0.69	15.98	-0.52	-0.69
การสร้างโอกาสด้านการเลี้ยงดู (OP_PAR)	3.00	5.00	4.72	0.61	13.00	-2.13	3.54
2. การสื่อสาร (COM)	3.22	5.00	4.63	0.56	12.10	-1.57	1.44
การให้ความรู้ด้านการสื่อสาร (KN_COM)	3.00	5.00	4.64	0.64	13.74	-1.62	1.64
การจัดทำสารสนเทศด้านการสื่อสาร (IN_COM)	3.00	5.00	4.62	0.62	13.36	-1.65	2.01
การสร้างโอกาสด้านการสื่อสาร (IN_COM)	3.33	5.00	4.63	0.55	11.82	-1.27	0.13
3. การอาสาสมัคร (VOL)	3.00	5.00	4.31	0.73	16.98	-0.61	-0.88
การให้ความรู้ด้านการอาสาสมัคร (KN_VOL)	3.00	5.00	4.28	0.74	17.22	-0.51	-0.92
การจัดทำสารสนเทศด้านการอาสาสมัคร (IN_VOL)	3.00	5.00	4.36	0.76	17.37	-0.73	-0.81
การสร้างโอกาสด้านการอาสาสมัคร (OP_VOL)	3.00	5.00	4.29	0.75	17.41	-0.54	-1.16
4. การเรียนรู้ที่บ้าน (LRN)	3.00	5.00	4.43	0.60	13.49	-1.01	0.59
การให้ความรู้ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (KN_LRN)	3.00	5.00	4.66	0.63	13.40	-1.78	2.28
การจัดทำสารสนเทศด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (IN_LRN)	3.00	5.00	4.32	0.75	17.32	-0.62	-0.89
การสร้างโอกาสด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (OP_LRN)	3.00	5.00	4.30	0.63	14.63	-0.38	-0.55
5. การตัดสินใจ (DCS)	3.00	5.00	4.34	0.67	15.48	-0.83	-0.29
การให้ความรู้ด้านการตัดสินใจ (KN_DCS)	3.00	5.00	4.32	0.69	15.98	-0.52	-0.69
การจัดทำสารสนเทศด้านการตัดสินใจ (IN_DCS)	3.00	5.00	4.28	0.84	19.69	-0.60	-1.33
การสร้างโอกาสด้านการตัดสินใจ (OP_DCS)	3.00	5.00	4.41	0.68	15.46	-1.15	0.17
6. การร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (COL)	3.00	5.00	4.48	0.62	13.82	-1.24	0.82
การให้ความรู้ด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (KN_COL)	3.00	5.00	4.48	0.65	14.58	-0.90	-0.15
การจัดทำสารสนเทศด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (IN_COL)	3.00	5.00	4.52	0.71	15.80	-1.20	0.15
การสร้างโอกาสด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (OP_COL)	3.00	5.00	4.44	0.61	13.66	-1.20	0.97
7. การเป็นผู้ให้กำลังใจ (MOR)	2.67	5.00	3.94	0.75	19.00	-0.06	-1.16
การให้กำลังใจด้วยวาจา (M11)	3.00	5.00	4.17	0.80	19.18	-0.34	-1.32
การให้กำลังใจด้วยรางวัลทั่วไป (M12)	2.00	5.00	3.75	0.83	22.11	0.06	-0.64
การให้กำลังใจด้วยรางวัลที่เสริมสร้างการเรียนรู้ (M13)	3.00	5.00	3.92	0.81	20.74	0.17	-1.45
8. การเป็นผู้ใส่ใจกำกับ (MON)	2.00	5.00	4.21	0.84	20.04	-1.42	2.09
การตระหนักไว้ในเรื่องที่ต้องกำกับติดตาม (M21)	2.00	5.00	4.38	0.86	19.59	-1.73	3.12
การติดตามกำกับพฤติกรรมการทำงาน (M22)	2.00	5.00	4.21	0.91	21.67	-1.18	0.93
การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (M23)	2.00	5.00	4.04	0.93	23.12	-0.76	-0.11

ตัวแปร	Min	Max	Mean	SD.	C.V. (%)	Sk	Ku
9. การเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริม (MEN)	2.67	5.00	3.97	0.86	21.52	-0.13	-1.29
การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่เหมาะสม (M31)	2.00	5.00	3.92	0.91	23.21	-0.18	-1.05
การส่งเสริมและจัดหาโอกาสการเรียนรู้ (M32)	2.00	5.00	4.00	0.87	21.65	-0.42	-0.56
การพัฒนาตนเองให้เป็นแห่งเรียนรู้ที่ดี (M33)	2.00	5.00	4.00	0.91	22.82	-0.71	-0.02
ข. กลุ่มพ่อแม่/ผู้ปกครอง (n=322)							
1. การเลี้ยงดู (PAR)	1.17	5.00	4.17	0.66	15.81	-0.83	0.97
การให้ความรู้ด้านการเลี้ยงดู (KN_PAR)	1.50	5.00	4.24	0.67	15.80	-0.90	0.61
การจัดทำสารสนเทศด้านการเลี้ยงดู (IN_PAR)	1.00	5.00	4.13	0.81	19.68	-0.73	0.27
การสร้างโอกาสด้านการเลี้ยงดู (OP_PAR)	1.00	5.00	4.15	0.87	21.04	-0.95	0.86
2. การสื่อสาร (COM)	1.28	5.00	4.27	0.69	16.25	-1.11	1.71
การให้ความรู้ด้านการสื่อสาร (KN_COM)	1.00	5.00	4.31	0.83	19.32	-1.38	2.47
การจัดทำสารสนเทศด้านการสื่อสาร (IN_COM)	1.00	5.00	4.28	0.74	17.26	-1.10	1.36
การสร้างโอกาสด้านการสื่อสาร (IN_COM)	1.33	5.00	4.23	0.77	18.16	-0.98	0.78
3. การอาสาสมัคร (VOL)	1.11	5.00	3.82	0.84	22.03	-0.29	-0.43
การให้ความรู้ด้านการอาสาสมัคร (KN_VOL)	1.00	5.00	3.72	0.99	26.58	-0.26	-0.66
การจัดทำสารสนเทศด้านการอาสาสมัคร (IN_VOL)	1.00	5.00	3.85	0.97	25.14	-0.51	-0.17
การสร้างโอกาสด้านการอาสาสมัคร (OP_VOL)	1.33	5.00	3.89	0.85	21.76	-0.38	-0.48
4. การเรียนรู้ที่บ้าน (LRN)	1.50	5.00	4.12	0.75	18.14	-0.62	-0.21
การให้ความรู้ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (KN_LRN)	1.50	5.00	4.19	0.78	18.70	-0.71	0.07
การจัดทำสารสนเทศด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (IN_LRN)	1.00	5.00	4.14	0.91	21.85	-0.69	-0.45
การสร้างโอกาสด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (OP_LRN)	1.00	5.00	4.03	0.84	20.73	-0.64	-0.04
5. การตัดสินใจ (DCS)	1.67	5.00	3.94	0.81	20.44	-0.33	-0.70
การให้ความรู้ด้านการตัดสินใจ (KN_DCS)	1.00	5.00	3.92	0.98	25.02	-0.52	-0.44
การจัดทำสารสนเทศด้านการตัดสินใจ (IN_DCS)	1.00	5.00	3.93	0.94	23.92	-0.45	-0.57
การสร้างโอกาสด้านการตัดสินใจ (OP_DCS)	1.00	5.00	3.98	0.86	21.47	-0.56	-0.35
6. การร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (COL)	1.56	5.00	4.09	0.74	18.03	-0.50	-0.33
การให้ความรู้ด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (KN_COL)	1.00	5.00	4.07	0.88	21.54	-0.55	-0.46
การจัดทำสารสนเทศด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (IN_COL)	1.00	5.00	4.06	0.96	23.72	-0.70	-0.27
การสร้างโอกาสด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (OP_COL)	1.67	5.00	4.15	0.76	18.31	-0.66	-0.34
7. การเป็นผู้ให้กำลังใจ (MOR)	1.33	5.00	3.85	0.86	22.44	-0.30	-0.69
การให้กำลังใจด้วยวาจา (M11)	1.00	5.00	4.11	0.91	22.12	-0.72	-0.18
การให้กำลังใจด้วยรางวัลทั่วไป (M12)	1.00	5.00	3.64	1.08	29.53	-0.45	-0.39
การให้กำลังใจด้วยรางวัลที่เสริมสร้างการเรียนรู้ (M13)	1.00	5.00	3.79	1.00	26.51	-0.40	-0.53
8. การเป็นผู้ใส่ใจกำกับ (MON)	1.33	5.00	4.11	0.78	18.88	-0.69	0.01
การตระหนักรู้ในเรื่องที่ต้องกำกับติดตาม (M21)	1.00	5.00	4.02	0.92	22.88	-0.57	-0.39
การติดตามกำกับพฤติกรรมการทำงาน (M22)	1.00	5.00	4.17	0.87	20.88	-0.91	0.44
การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (M23)	1.00	5.00	4.14	0.89	21.53	-0.73	-0.25

ตัวแปร	Min	Max	Mean	SD.	C.V. (%)	Sk	Ku
9. การเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริม (MEN)	2.00	5.00	4.15	0.78	18.77	-0.60	-0.56
การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่เหมาะสม (M31)	1.00	5.00	4.13	0.89	21.52	-0.82	0.29
การส่งเสริมและจัดหาโอกาสการเรียนรู้ (M32)	1.00	5.00	4.13	0.91	21.95	-0.78	-0.02
การพัฒนาตนเองให้เป็นแห่งเรียนรู้ที่ดี (M33)	1.00	5.00	4.19	0.87	20.71	-0.82	0.09

2.3 ผลการวิเคราะห์ระดับของความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม

การวิเคราะห์ระดับของความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม ผู้วิจัยใช้วิธี Mean Difference Method (MDF) โดยหาผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวังและค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นจริง และหาระดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความคิดความเชื่อโดยการหาผลต่างระหว่างค่าที่ควรจะเป็นในอุดมคติคือ ค่าเท่ากับ 5 และค่าเฉลี่ยของสภาพที่คาดหวัง ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินความต่างที่มีค่าเกินจาก 1 หรือร้อยละ 20 ของค่าที่ต่างจากค่าที่ควรจะเป็นในอุดมคติ เป็นความต้องการจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความคิดความเชื่อ การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้แบ่งเป็น 2 ตอนคือ ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมด้านการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ และความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมด้านบทบาท 3M ดังนี้

(1) ผลการวิเคราะห์ระดับของความต้องการจำเป็นด้านการมีส่วนร่วมของพ่อแม่

การวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มครู พบว่า โดยเฉลี่ยระดับของความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมด้านการมีส่วนร่วมของพ่อแม่มีค่าระหว่าง 0.68 – 2.36 โดยมีความต้องการจำเป็นด้านการอาสาสมัครมากที่สุด (2.19) รองลงมาคือ ด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (1.83) ด้านการตัดสินใจ (1.41) และด้านการเรียนรู้ (1.41) ส่วนด้านที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดคือ ด้านการสื่อสาร (0.76) ในขณะการวิเคราะห์ที่ข้อมูลจากพ่อแม่ผู้ปกครองพบว่า โดยเฉลี่ยระดับของความต้องการจำเป็นมีค่าระหว่าง 0.42 - 0.95 โดยมีความต้องการจำเป็นในด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชนมากที่สุด (0.84) รองลงมาคือ ด้านการอาสาสมัคร (0.78) ด้านการตัดสินใจ (0.72) ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (0.70) ส่วนด้านที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดคือ ด้านการสื่อสาร (0.49)

เมื่อพิจารณาตามประเภทของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่โดยใช้ข้อมูลจากกลุ่มครู พบว่า กิจกรรมที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ด้านการเลี้ยงดู ด้านการอาสาสมัคร ด้านการตัดสินใจ และด้านการร่วมมือรวมพลังคือ การจัดทำสารสนเทศ ส่วนด้านการสื่อสารคือ การสร้างโอกาส และด้านการเรียนรู้ที่บ้านคือ การให้ความรู้

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความคิดความเชื่อด้านการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ของกลุ่มครู พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.28 – 0.72 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มครูมีระดับสภาพที่คาดหวังใกล้เคียงกับระดับค่าในอุดมคติ ส่วนระดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา

ความคิดความเชื่อด้านการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ของกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครอง พบว่า มีค่าระหว่าง 0.69 - 1.28 โดยตัวแปรที่กลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองมีระดับสภาพที่คาดหวังต่างจากระดับค่าในอุดมคติเกิน 1 หรือร้อยละ 20 ของค่าที่ต่างจากค่าที่ควรจะเป็นในอุดมคติ ซึ่งเป็นความต้องการจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความคิดความเชื่อ ได้แก่ ตัวแปรด้านการอาสาสมัครและด้านการตัดสินใจ

ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองพบว่า กิจกรรมที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ในด้านการเลี้ยงดู ด้านการสื่อสาร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน และด้านการตัดสินใจคือ การให้ความรู้ ส่วนด้านการอาสาสมัครคือ การสร้างโอกาส และด้านร่วมมือรวมพลังกับชุมชนคือ การจัดทำสารสนเทศ

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการศึกษาระหว่างกลุ่มครูและกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองพบว่า ระดับความต้องการจำเป็นของกลุ่มครูมีค่าสูงกว่าระดับความต้องการจำเป็นของกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองทุกด้าน โดยกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองมีระดับความคาดหวังที่ต่ำกว่าระดับความคาดหวังของกลุ่มครูในทุกด้าน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.5

ตาราง 4.5 ระดับความต้องการจำเป็นในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการศึกษาของพ่อแม่

มิติ	สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่คาดหวัง	ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม	ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความคิดความเชื่อ
ก. กลุ่มครู (n=25)				
1. การเลี้ยงดู (PAR)	3.25	4.56	1.31	0.44
การให้ความรู้ด้านการเลี้ยงดู (KN_PAR)	3.18	4.63	1.45	0.37
การจัดทำสารสนเทศด้านการเลี้ยงดู (IN_PAR)	2.80	4.32	1.52	0.68
การสร้างโอกาสด้านการเลี้ยงดู (OP_PAR)	3.76	4.72	0.96	0.28
2. การสื่อสาร (COM)	3.86	4.63	0.76	0.37
การให้ความรู้ด้านการสื่อสาร (KN_COM)	3.96	4.64	0.68	0.36
การจัดทำสารสนเทศด้านการสื่อสาร (IN_COM)	3.82	4.62	0.80	0.38
การสร้างโอกาสด้านการสื่อสาร (IN_COM)	3.81	4.63	0.81	0.37
3. การอาสาสมัคร (VOL)	2.12	4.31	2.19	0.69
การให้ความรู้ด้านการอาสาสมัคร (KN_VOL)	2.24	4.28	2.04	0.72
การจัดทำสารสนเทศด้านการอาสาสมัคร (IN_VOL)	2.00	4.36	2.36	0.64
การสร้างโอกาสด้านการอาสาสมัคร (OP_VOL)	2.12	4.29	2.17	0.71

มิติ	สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่คาดหวัง	ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม	ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความคิดความเชื่อ
4. การเรียนรู้ที่บ้าน (LRN)	3.02	4.43	1.41	0.57
การให้ความรู้ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (KN_LRN)	3.14	4.66	1.52	0.34
การจัดทำสารสนเทศด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (IN_LRN)	2.88	4.32	1.44	0.68
การสร้างโอกาสด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (OP_LRN)	3.04	4.30	1.26	0.70
5. การตัดสินใจ (DCS)	2.92	4.34	1.41	0.66
การให้ความรู้ด้านการตัดสินใจ (KN_DCS)	3.08	4.32	1.24	0.68
การจัดทำสารสนเทศด้านการตัดสินใจ (IN_DCS)	2.44	4.28	1.84	0.72
การสร้างโอกาสด้านการตัดสินใจ (OP_DCS)	3.25	4.41	1.16	0.59
6. การร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (COL)	2.65	4.48	1.83	0.52
การให้ความรู้ด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (KN_COL)	2.64	4.48	1.84	0.52
การจัดทำสารสนเทศด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (IN_COL)	2.48	4.52	2.04	0.48
การสร้างโอกาสด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (OP_COL)	2.84	4.44	1.60	0.56
ข. กลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครอง (n=322)				
1. การเลี้ยงดู (PAR)	3.52	4.17	0.65	0.83
การให้ความรู้ด้านการเลี้ยงดู (KN_PAR)	3.53	4.24	0.72	0.76
การจัดทำสารสนเทศด้านการเลี้ยงดู (IN_PAR)	3.41	4.13	0.71	0.87
การสร้างโอกาสด้านการเลี้ยงดู (OP_PAR)	3.63	4.15	0.53	0.85
2. การสื่อสาร (COM)	3.79	4.27	0.49	0.73
การให้ความรู้ด้านการสื่อสาร (KN_COM)	3.76	4.31	0.54	0.69
การจัดทำสารสนเทศด้านการสื่อสาร (IN_COM)	3.86	4.28	0.42	0.72
การสร้างโอกาสด้านการสื่อสาร (OP_COM)	3.73	4.23	0.50	0.77
3. การอาสาสมัคร (VOL)	3.04	3.82	0.78	1.18
การให้ความรู้ด้านการอาสาสมัคร (KN_VOL)	2.99	3.72	0.74	1.28
การจัดทำสารสนเทศด้านการอาสาสมัคร (IN_VOL)	3.05	3.85	0.80	1.15
การสร้างโอกาสด้านการอาสาสมัคร (OP_VOL)	3.09	3.89	0.80	1.11
4. การเรียนรู้ที่บ้าน (LRN)	3.42	4.12	0.70	0.88
การให้ความรู้ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (KN_LRN)	3.46	4.19	0.73	0.81
การจัดทำสารสนเทศด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (IN_LRN)	3.41	4.14	0.73	0.86
การสร้างโอกาสด้านการเรียนรู้ที่บ้าน (OP_LRN)	3.39	4.03	0.64	0.97

มิติ	สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่คาดหวัง	ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม	ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความคิดความเชื่อ
5. การตัดสินใจ (DCS)	3.22	3.94	0.72	1.06
การให้ความรู้ด้านการตัดสินใจ (KN_DCS)	3.17	3.92	0.76	1.08
การจัดทำสารสนเทศด้านการตัดสินใจ (IN_DCS)	3.23	3.93	0.70	1.07
การสร้างโอกาสด้านการตัดสินใจ (OP_DCS)	3.27	3.98	0.71	1.02
6. การร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (COL)	3.25	4.09	0.84	0.91
การให้ความรู้ด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (KN_COL)	3.30	4.07	0.77	0.93
การจัดทำสารสนเทศด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (IN_COL)	3.10	4.06	0.95	0.94
การสร้างโอกาสด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (OP_COL)	3.35	4.15	0.80	0.85

(2) ผลการวิเคราะห์ระดับของความต้องการจำเป็นด้านบทบาท 3M

ความต้องการจำเป็นด้านบทบาท 3M ข้อมูลจากกลุ่มครูแสดงให้เห็นว่า ความต้องการจำเป็นด้านบทบาท 3M มีค่าระหว่าง 0.75 – 1.88 โดยมีความต้องการจำเป็นด้านการเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริมมากที่สุด (1.68) รองลงมาคือด้านการเป็นผู้ใส่ใจกำกับ (1.38) และด้านการเป็นผู้ให้กำลังใจ (1.24) ส่วนพ่อแม่ผู้ปกครองมีระดับความต้องการจำเป็นด้านบทบาท 3M มีค่าระหว่าง 0.50 – 0.86 โดยมีความต้องการจำเป็นด้านการเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริมมากที่สุด (0.73) รองลงมาคือด้านการเป็นผู้ใส่ใจกำกับ (0.72) และด้านการเป็นผู้ให้กำลังใจ (0.71)

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความคิดความเชื่อด้านบทบาท 3M ของกลุ่มครู พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.63 – 1.25 โดยตัวแปรที่กลุ่มครูมีระดับสภาพที่คาดหวังต่างจากระดับค่าในอุดมคติ เกิน 1 หรือร้อยละ 20 ของค่าที่ต่างจากค่าที่ควรจะเป็นในอุดมคติ ซึ่งเป็นการมีความต้องการจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความคิดความเชื่อ ได้แก่ ตัวแปรด้านการให้กำลังใจและด้านการเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริม ส่วนระดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความคิดความเชื่อด้านบทบาท 3M ของกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครอง พบว่า มีค่าระหว่าง 0.81 - 1.36 โดยตัวแปรที่กลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองมีระดับสภาพที่คาดหวังต่างจากระดับค่าในอุดมคติ เกิน 1 ซึ่งมีความต้องการจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความคิดความเชื่อ ได้แก่ ตัวแปรด้านการให้กำลังใจ

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นด้านบทบาท 3M ระหว่างกลุ่มครูและกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองพบว่า ระดับความต้องการจำเป็นของกลุ่มครูมีค่าสูงกว่าระดับความต้องการจำเป็นของ

กลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองทั้งด้านการเป็นผู้ให้กำลังใจและด้านการเป็นผู้ใส่ใจกำกับและด้านการเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริม โดยกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองมีระดับความคาดหวังที่ต่ำกว่าระดับความคาดหวังของกลุ่มครู ยกเว้นด้านการเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริม รายละเอียดแสดงดังตาราง 4.6

ตาราง 4.6 ระดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาตนเองตามบทบาท 3M

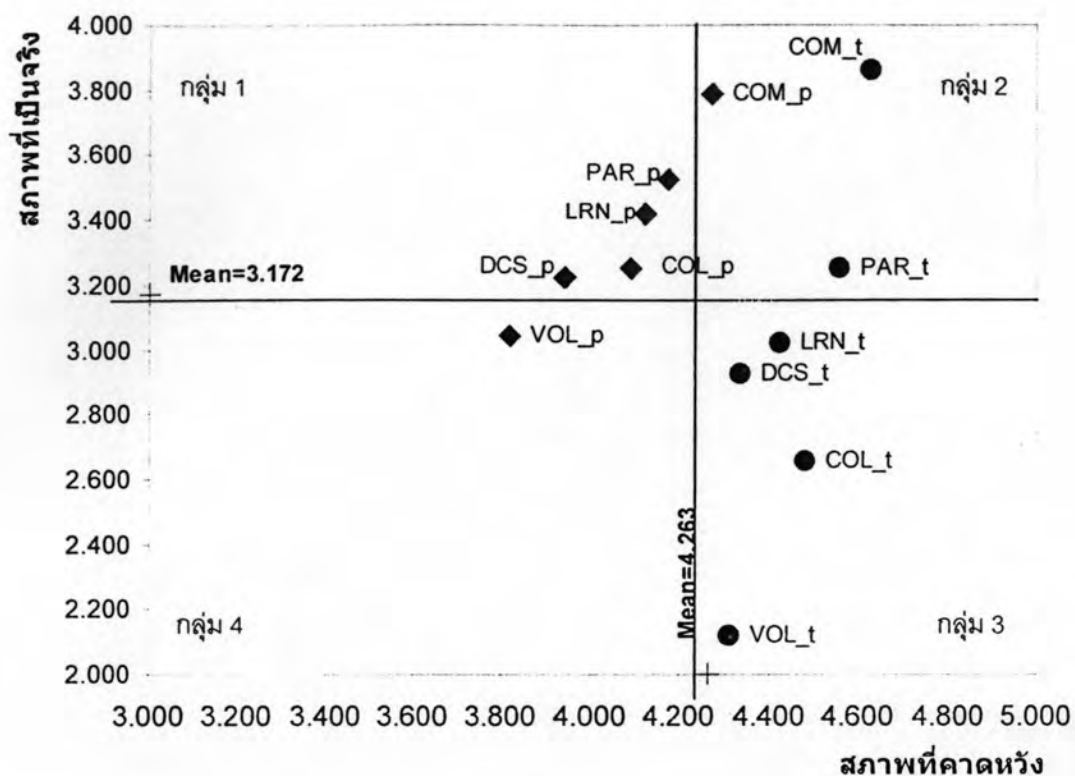
มิติ	สภาพที่เป็นจริง	สภาพที่คาดหวัง	ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม	ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความคิดความเชื่อ
ก. กลุ่มครู (n=25)				
การเป็นผู้ให้กำลังใจ (MOR)	2.71	3.94	1.23	1.06
การให้กำลังใจด้วยวาจา (M11)	3.42	4.17	0.75	0.83
การให้กำลังใจด้วยรางวัลทั่วไป (M12)	2.67	3.75	1.08	1.25
การให้กำลังใจด้วยรางวัลที่เสริมสร้างการเรียนรู้ (M13)	2.04	3.92	1.88	1.08
การเป็นผู้ใส่ใจกำกับ (MON)	2.83	4.21	1.38	0.79
การตระหนักรู้ในเรื่องที่ต้องกำกับติดตาม (M21)	3.04	4.38	1.33	0.63
การติดตามกำกับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงาน (M22)	2.83	4.21	1.38	0.79
การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (M23)	2.63	4.04	1.42	0.96
การเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริม (MEN)	2.29	3.97	1.68	1.03
การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่เหมาะสม (M31)	2.33	3.92	1.58	1.08
การส่งเสริมและจัดหาโอกาสการเรียนรู้ (M32)	2.38	4.00	1.63	1.00
การพัฒนาตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดี (M33)	2.17	4.00	1.83	1.00
ข. กลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครอง (n=322)				
การเป็นผู้ให้กำลังใจ (MOR)	3.13	3.85	0.72	1.15
การให้กำลังใจด้วยวาจา (M11)	3.61	4.11	0.50	0.89
การให้กำลังใจด้วยรางวัลทั่วไป (M12)	2.84	3.64	0.80	1.36
การให้กำลังใจด้วยรางวัลที่เสริมสร้างการเรียนรู้ (M13)	2.93	3.79	0.86	1.21
การเป็นผู้ใส่ใจกำกับ (MON)	3.40	4.11	0.71	0.89
การตระหนักรู้ในเรื่องที่ต้องกำกับติดตาม (M21)	3.37	4.02	0.65	0.98
การติดตามกำกับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงาน (M22)	3.44	4.17	0.73	0.83
การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (M23)	3.39	4.14	0.75	0.86
การเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริม (MEN)	3.42	4.15	0.73	0.85
การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่เหมาะสม (M31)	3.38	4.13	0.75	0.88
การส่งเสริมและจัดหาโอกาสการเรียนรู้ (M32)	3.41	4.13	0.72	0.88
การพัฒนาตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดี (M33)	3.48	4.19	0.72	0.81

2.4 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นโดยวิธีการวิเคราะห์เมทริกซ์

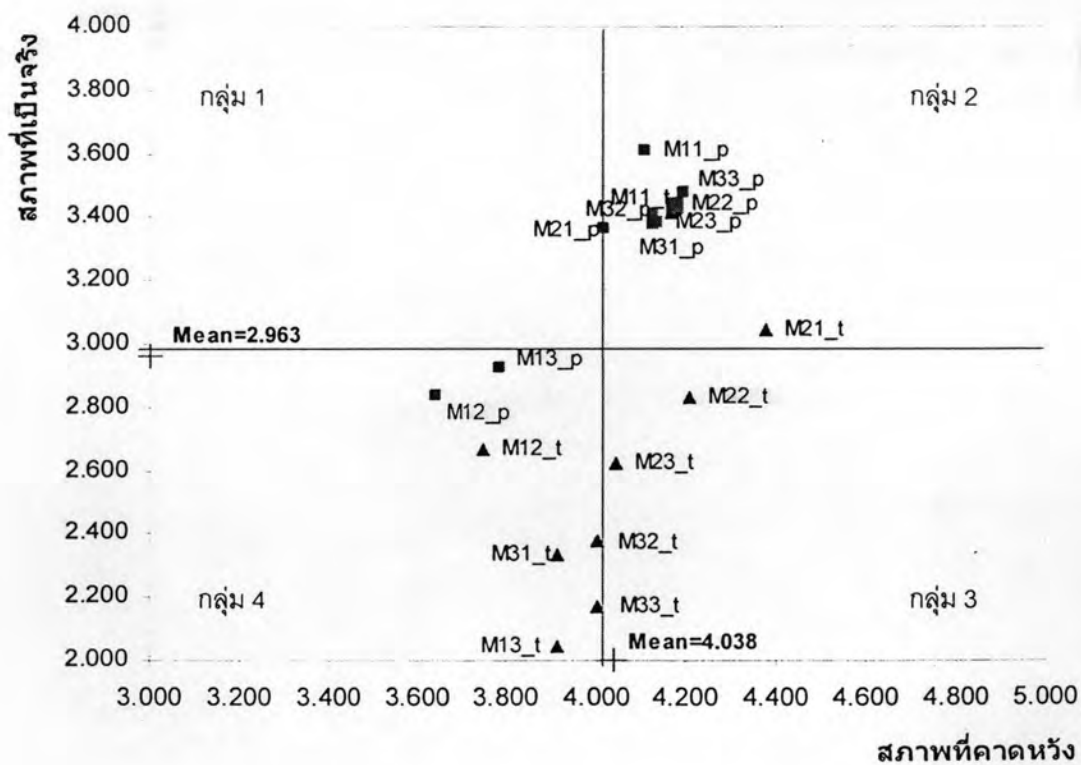
การประเมินความต้องการจำเป็นโดยการวิเคราะห์เมทริกซ์เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่คาดหวัง โดยนำค่าเฉลี่ยของระดับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเป็นจุดแบ่ง ทำให้สามารถแบ่งกลุ่มตามลักษณะความสัมพันธ์ได้เป็น 4 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มที่มีสภาพเป็นจริงอยู่ในระดับสูงและสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับต่ำหรือเป็นกลุ่มดีกว่าเกณฑ์ (2) กลุ่มที่มีสภาพเป็นจริงอยู่ในระดับสูงและสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับสูงหรือเป็นกลุ่มดีมาก (3) กลุ่มที่มีสภาพเป็นจริงอยู่ในระดับต่ำและสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับสูงหรือเป็นกลุ่มที่ต้องปรับปรุง และ (4) กลุ่มที่มีสภาพเป็นจริงอยู่ในระดับต่ำและสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับต่ำหรือเป็นกลุ่มที่ควรพัฒนา (สุวิมล ว่องวาณิช, 2548)

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นโดยการวิเคราะห์เมทริกซ์ด้านการมีส่วนร่วมของพ่อแม่โดยใช้ข้อมูลจากกลุ่มพ่อแม่และข้อมูลจากกลุ่มครูพบว่า มิติที่จัดว่ามีสภาพดีกว่าเกณฑ์คือการสื่อสาร (COM_t และ COM_p) ข้อมูลจากกลุ่มพ่อแม่แสดงให้เห็นว่า มิติที่ควรได้รับการพัฒนาคือ การอาสาสมัคร (VOL_p) ที่เหลือนอกนั้นเป็นมิติที่จัดว่าอยู่ในเกณฑ์ดี ได้แก่ การเลี้ยงดู (PAR_p) การเรียนรู้ที่บ้าน (LRN_p) การร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (COL_t) และการตัดสินใจ (DCS_t) ในขณะที่ข้อมูลจากกลุ่มครูแสดงให้เห็นว่า มิติที่ควรปรับปรุง ได้แก่ การร่วมมือรวมพลังกับชุมชน (COL_t) การเรียนรู้ที่บ้าน (LRN_t) การตัดสินใจ (DCS_t) และการอาสาสมัคร (VOL_t) ส่วนด้านการเลี้ยงดู (PAR_t) จัดอยู่ในมิติที่มีสภาพดีกว่าเกณฑ์หรือกลุ่มดีมาก แสดงดังแผนภาพ 4.2

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นโดยการวิเคราะห์เมทริกซ์ด้านบทบาท 3M ทั้งข้อมูลจากกลุ่มครูและกลุ่มพ่อแม่พบว่า มิติที่ควรได้รับการพัฒนาคือ การให้กำลังใจด้วยรางวัลทั่วไป และการให้กำลังใจด้วยรางวัลที่เสริมสร้างการเรียนรู้ ข้อมูลจากกลุ่มครูแสดงให้เห็นว่า มิติที่ควรได้รับการพัฒนาคือ การส่งเสริมและจัดหาโอกาสการเรียนรู้ การพัฒนาตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดี และการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่เหมาะสม มิติที่ควรปรับปรุงได้แก่ การติดตามกำกับพฤติกรรม การปฏิบัติงาน และการตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน มิติที่เหลือทั้งหมดนอกจากที่กล่าวมาจัดอยู่ในกลุ่มดีมาก ดังแผนภาพ 4.3

แผนภาพ 4.2 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นด้านการมีส่วนร่วมของพ่อแม่โดยการวิเคราะห์เมทริกซ์

แผนภาพ 4.3 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นด้านบทบาท 3M โดยการวิเคราะห์เมทริกซ์

ตอนที่ 3 การฝึกอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

การฝึกอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นวิธีหลักที่ผู้วิจัยใช้ในการพัฒนาครูและพ่อแม่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการศึกษาของพ่อแม่และบทบาท 3M เนื้อหาในตอนนี้เป็นการนำเสนอรายละเอียดในขั้นตอนการพัฒนาครูและการพัฒนาพ่อแม่ ประกอบด้วย รูปแบบโปรแกรมการฝึกอบรมครู การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมครู ผลการฝึกอบรมครู และการดำเนินกิจกรรมพัฒนาพ่อแม่ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 แนวคิดและรูปแบบโปรแกรมการฝึกอบรมครู

(1) แนวคิดหลักของโปรแกรมการฝึกอบรมครู

การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมในการวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดการฝึกอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งมีหลักการสำคัญ 10 ประการ ดังนี้ (1) เป็นการพัฒนาที่เกิดขึ้นตามสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนและผู้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของครูในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน (2) เป็นการพัฒนาครูที่โรงเรียนหรือในชุมชนของโรงเรียน โดยโรงเรียนเป็นเจ้าของโครงการ (3) เป็นการพัฒนาครูโดยครูหรือกลุ่มครูที่เป็นผู้นำการปฏิบัติการเรียนรู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการเรียนรู้ตามหมวด 4 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์การพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประการสำคัญต้องเป็นที่ศรัทธาและยอมรับของเพื่อนครูอย่างแท้จริง (4) เป็นการอบรมที่เกิดจากความสมัครใจของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรม มิใช่เป็นการบังคับ (5) เป็นการร่วมคิด ร่วมศึกษาปัญหา ร่วมวางแผน และร่วมกันพัฒนาระหว่างผู้ให้และผู้รับการฝึกอบรม (6) เป็นวิธีการฝึกอบรมที่เน้นการปฏิบัติจริง ใช้สื่อและกิจกรรมประกอบการอบรม และนำลงสู่ห้องเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจัง (7) เป็นการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องหลายครั้งด้วยวิธีการที่หลากหลายทั้งในลักษณะการประชุมกลุ่ม และการพบปะเป็นรายบุคคลอย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (8) เป็นการอบรมที่ใช้กระบวนการ PDCA คือ มีการวางแผน นำไปปฏิบัติ ตรวจสอบหรือประเมินผล และนำไปปรับปรุงเพื่อวางแผนดำเนินการเป็นวงจรการพัฒนาต่อเนื่อง (9) เป็นการอบรมที่มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเพื่อการพัฒนาโดยใช้กระบวนการ "กัลยาณมิตรนิเทศ" โดยประเมินหลากหลายรูปแบบทั้งก่อนระหว่าง และหลังการฝึกอบรม และประเมินผลจากการฝึกอบรมของของครูเครือข่ายที่เข้ารับการฝึกอบรม และประเมินผลจากผู้เรียนของครูผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วย และ (10) เป็นการทำหน้าที่ตามภาระปกติของครูเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพครู และคุณภาพของผู้เรียน (พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ และ อรพรรณ พรสีมา, 2546 อ้างถึงใน สกศ., 2547)

ดังนั้นการออกแบบโปรแกรมการฝึกอบรมผู้วิจัยจึงออกแบบให้จุดเน้นของโปรแกรมการฝึกอบรมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนและผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยใช้ข้อมูลจากการประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม วิธีการจัดฝึกอบรมมุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติจริง โดยใช้การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมแก้ปัญหาระหว่างผู้ให้และผู้รับการอบรม มีการสังเกต ประชุมพบปะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิเคราะห์ วิจัย และปรึกษาหารือทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นและเหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งมีการนิเทศติดตามแบบกัลยาณมิตรนิเทศ และมีการประเมินผลอย่างครบวงจรตามกระบวนการ PDCA รวมทั้งใช้เทคนิคการจูงใจให้ครูเข้ารับการอบรมและดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ด้วยการส่งเสริมให้ครูได้จัดทำผลการดำเนินงานดังกล่าวเป็นงานวิจัยปฏิบัติการของครู

(2) รูปแบบโปรแกรมการฝึกอบรมครู

โปรแกรมการฝึกอบรมครู หมายถึง การดำเนินการฝึกอบรมเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และบทบาท 3M รวมทั้งสามารถออกแบบกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ วางแผนการดำเนินกิจกรรม และดำเนินการตามแผนการจัดกิจกรรมที่กำหนด โดยใช้แนวคิดการฝึกอบรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โปรแกรมการฝึกอบรมครูที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การเตรียมการก่อนการฝึกอบรม ขั้นที่ 2 การดำเนินการฝึกอบรมขั้นที่ 3 การลงมือปฏิบัติ และขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รายละเอียดมีดังนี้

ขั้นที่ 1 การเตรียมการก่อนการฝึกอบรม

การเตรียมการก่อนการฝึกอบรมมีจุดมุ่งหมาย เพื่อสะท้อนสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของครูและพ่อแม่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และบทบาท 3M และเพื่อวางแผนและกำหนดหลักสูตรการฝึกอบรมร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและครูในโรงเรียน ผู้วิจัยประชุมร่วมกับคณะครูในโรงเรียนเพื่อนำเสนอผลการประเมินความต้องการจำเป็นของครูและพ่อแม่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และบทบาท 3M ให้คณะครูทราบ และเปิดโอกาสให้คณะครูแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลการประเมินความต้องการจำเป็น นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เสนอให้คณะครูพัฒนางานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่เป็นผลงานวิจัยของตนเอง จากนั้นผู้วิจัยได้ให้คณะครูร่วมกันระดมความคิดเพื่อกำหนดหลักสูตรการฝึกอบรม ระยะเวลาที่เหมาะสมและบทบาทหน้าที่ของคณะครูในการเตรียมการฝึกอบรมในขั้นตอนต่อไป โดยนำเสนอรายละเอียดการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมไว้ในตอน 3.2

ขั้นที่ 2 การดำเนินการฝึกอบรม

การดำเนินการฝึกอบรมเป็นการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ โดยจุดมุ่งหมายเพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และบทบาท 3M สามารถออกแบบกิจกรรม

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ และกำหนดแผนปฏิบัติการ/แผนการจัดกิจกรรม การฝึกอบรม แบ่งออกเป็น 4 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง โดยสาระและรายละเอียดกิจกรรมในการฝึกอบรมแสดงไว้ใน ภาคผนวก ๑

ขั้นที่ 3 การลงมือปฏิบัติ

ขั้นตอนนี้เป็นการนำผลที่ได้จากการฝึกอบรมมาใช้ปฏิบัติจริงเพื่อดำเนินการพัฒนาร่วม ส่วนร่วมของพ่อแม่และการพัฒนาบทบาท 3M ในการดำเนินกิจกรรมที่ครูพัฒนาขึ้นตาม แผนปฏิบัติการ/แผนการจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยมีบทบาทในการให้กำลังใจ การให้คำปรึกษา แนะนำ และกำกับติดตามการดำเนินกิจกรรมของครูในโรงเรียนแบบกัลยาณมิตร นิเทศ

ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้วิจัยได้จัดให้มีการ ประชุมเพื่อนำเสนอผลงานของครูแต่ละคน/กลุ่ม และเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น การให้ข้อเสนอแนะเชิงพัฒนา และสรุปบทเรียนที่ครูได้เรียนรู้จากการ ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่

3.2 การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมครู

การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับงานวิจัยนี้ เป็นการ ดำเนินการร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและคณะครูในโรงเรียนวัดไผ่โรงวัว โดยใช้ข้อมูลจากการประเมิน ความต้องการจำเป็น การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสบการณ์ตรงของผู้วิจัยและคณะครู เกี่ยวกับการฝึกอบรมครูที่ผ่านมาเป็นฐานในการกำหนดรายละเอียดและแนวทางในการจัดอบรม การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ (1) การกำหนดเป้าหมาย/ วัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม (2) การจัดโครงสร้างเนื้อหาสาระการฝึกอบรม (3) การกำหนดวิธีการ ฝึกอบรม (4) การกำหนดสื่อและอุปกรณ์ในการฝึกอบรม (5) การเขียนแผนการฝึกอบรม (6) การ ดำเนินการฝึกอบรม และ (7) การประเมินผลการฝึกอบรม แสดงดังแผนภาพ 4.4 และมี รายละเอียดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม ดังนี้

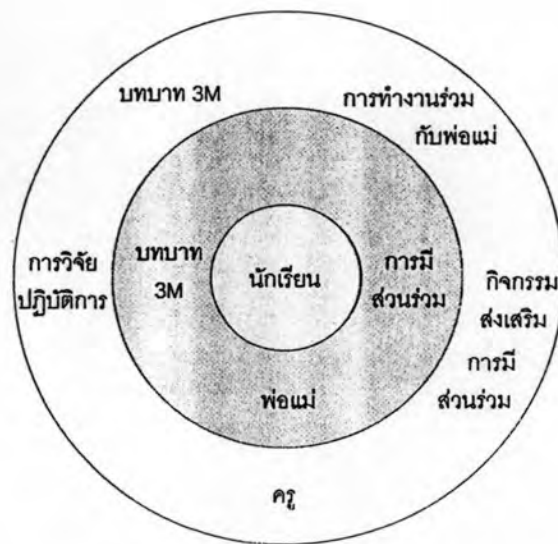
แผนภาพ 4.4 โมเดลการฝึกอบรม

ที่มา: พัฒนาจาก The Needs-Centered Training Model

(Beebe, Mottet & Roach, 2004)

ขั้นที่ 1 การกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ในการฝึกอบรม

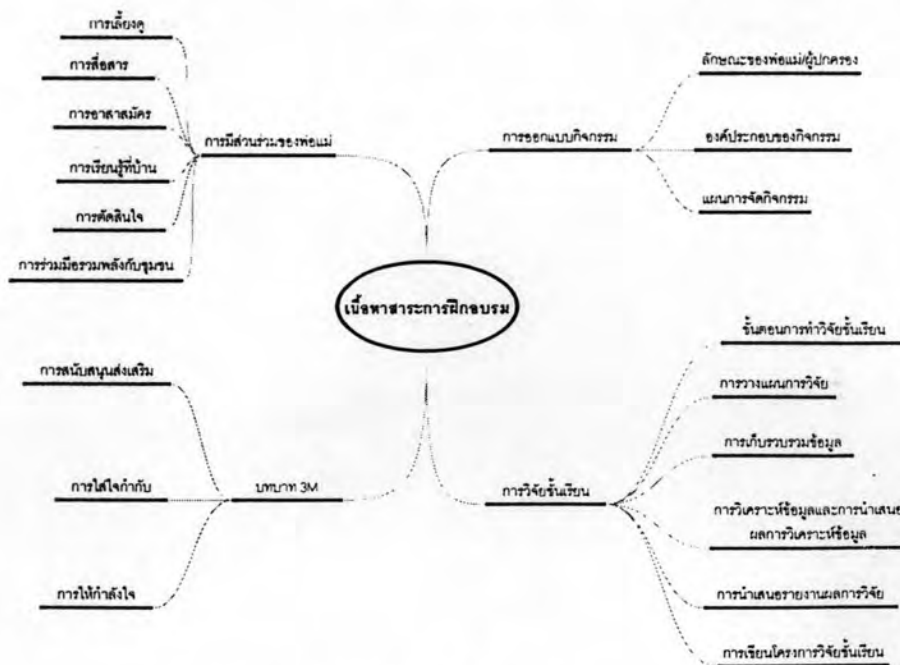
คณะครูและผู้วิจัยได้ประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมายของการฝึกอบรม โดยผู้วิจัยนำเสนอสารสนเทศที่ได้จากการประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมแก่คณะครูในโรงเรียน และเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นร่วมกัน มติที่ประชุมกำหนดเป้าหมายของการดำเนินงานคือ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน เนื่องจากผลการดำเนินงานของโรงเรียนที่ผ่านมาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนยังไม่อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพึงพอใจ โดยในระหว่างเส้นทางการพัฒนาผู้เรียนจะต้องพัฒนาบทบาทของพ่อแม่/ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมดูแล รับผิดชอบและร่วมพัฒนาผู้เรียนด้วย และฐานของการพัฒนาทั้งหมดคือ การพัฒนาครูในโรงเรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติในการทำงานกับพ่อแม่ ขณะเดียวกันครูก็ควรได้รับการพัฒนาทักษะการทำวิจัยไปพร้อม ๆ กัน โดยบูรณาการเข้ากับงานประจำของครู ดังแสดงในแผนภาพ 4.5

แผนภาพ 4.5 เป้าหมายการพัฒนาให้นักเรียนพ่อแม่และครู

ขั้นที่ 2 การจัดโครงสร้างเนื้อหาสาระการฝึกอบรม

การฝึกอบรมครูตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ดังกล่าวมีกรอบของเนื้อหาสาระการฝึกอบรมหลัก 4 ประเด็น คือ รูปแบบการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ บพบาท 3M การวิจัยชั้นเรียน และการออกแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ รายละเอียดแสดงดังแผนภาพ 4.6

แผนภาพ 4.6 โครงสร้างเนื้อหาสาระการฝึกอบรมครู

ขั้นที่ 3 การกำหนดวิธีการฝึกอบรม

การกำหนดวิธีการฝึกอบรมพิจารณาจากกรวยประสบการณ์ (cone of experience) ของ Dale ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับของการมีส่วนร่วมและระดับความจำสรุปได้ว่า ระดับความทรงจำในการเรียนรู้จะเพิ่มขึ้นตามระดับของการมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยระดับความทรงจำในการเรียนรู้จะคงอยู่สูงสุดผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ขณะเดียวกันในที่ประชุมครูได้เสนอให้จัดการอบรมที่ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้จริง ดังนั้นวิธีการฝึกอบรมครูจึงกำหนดเป็นรูปแบบวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) ซึ่งเป็นวิธีการฝึกอบรมที่เน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ลงมือปฏิบัติจริง ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 บรรยายให้ความรู้ เพื่อปูพื้นฐานให้เข้าใจตรงกัน โดยใช้เวลาไม่เกินร้อยละ 20 ของเวลาประชุมทั้งหมด ขั้นที่ 2 แบ่งกลุ่มย่อยมอบหมายงานให้ทำ ขั้นที่ 3 ทุกกลุ่มลงมือปฏิบัติงาน ขั้นที่ 4 รายงานผลการปฏิบัติงานในที่ประชุมใหญ่ และขั้นที่ 5 รวบรวมจัดพิมพ์และนำไปใช้ (สมคิด บางโม, 2545)

ขั้นที่ 4 การกำหนดสื่อและอุปกรณ์ในการฝึกอบรม

การกำหนดสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรมพิจารณาจากวิธีการที่ใช้ในการฝึกอบรมซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วนได้แก่ ส่วนแรกเป็นสื่อประกอบการบรรยายเพื่อให้ความรู้ ได้แก่ power point และเอกสารความรู้ ส่วนที่สองเป็นสื่อที่ใช้ในการลงมือปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการอบรมได้แก่ ใบงานซึ่งในที่ประชุมมอบหมายงานส่วนนี้ให้ผู้วิจัยดำเนินการ โดยทางโรงเรียนเป็นฝ่ายจัดเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพ เครื่องเสียง เป็นต้น

ขั้นที่ 5 การเขียนแผนการฝึกอบรม

แผนการฝึกอบรม (training plan) เป็นการเขียนอธิบายรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินการฝึกอบรมที่เชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการ สื่อและอุปกรณ์ รวมทั้งวิธีการวัดและประเมินผลจากการดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยนำรายละเอียดที่กำหนดร่วมกันกับคณะครูในโรงเรียนจากขั้นที่ 1 ถึงขั้นที่ 4 มาเขียนรายละเอียดของแผนการฝึกอบรมแล้วนำเสนอต่อที่ประชุมครูอีกครั้ง โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามแผนการฝึกอบรมที่นำเสนอ (รายละเอียดของแผนการฝึกอบรมแสดงในภาคผนวก) และกำหนดวันเวลาในการฝึกอบรมเป็น 2 ระยะ คือ ระยะแรกวันที่ 13 – 14 ตุลาคม 2549 และระยะที่สองวันที่ 30 – 31 ตุลาคม 2549 รายละเอียดแสดงในภาคผนวก จ

ขั้นที่ 6 การดำเนินการฝึกอบรม

การดำเนินการฝึกอบรมตามแผนการฝึกอบรมที่กำหนดไว้ ในส่วนของการให้ความรู้ได้เชิญวิทยากรผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่คณะครู ประกอบด้วย วิทยากรที่มีความรู้และเชี่ยวชาญด้านการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และบทบาท 3M จำนวน 1 ท่านคือ ดร.ฉัตรชนก สาย

สุวรรณ นักวิจัยร่วมโครงการวิจัยบทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการสร้างโอกาสการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน และวิทยากรที่มีความรู้และเชี่ยวชาญด้านการวิจัยชั้นเรียนจำนวน 2 ท่านคือ ดร.จุฑาทิพย์ สว่างสุวรรณ และดร.ศศิธร เขียวกอก สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาวิทยาการศึกษาระดับปริญญาตรีและเป็นอาจารย์ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นที่ 7 การประเมินผลการฝึกอบรม

การประเมินผลการฝึกอบรมพิจารณาใน 4 ประเด็น คือ (1) ปัจจัยนำเข้า (training input) ได้แก่ การประเมินจากจำนวนผู้เข้ารับการอบรมตามแผนการฝึกอบรม (2) กระบวนการในการฝึกอบรม (training process) โดยการประเมินบรรยากาศในการเรียนรู้ เช่น การใช้สื่อ การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร (3) ผลผลิตจากการฝึกอบรม (training output) เป็นการประเมินจากผลงาน/ชิ้นงานที่ปฏิบัติในระหว่างการฝึกอบรม และ (4) ผลลัพธ์จากการฝึกอบรม (training outcome) โดยประเมินจากผลการปฏิบัติงาน

3.1 ผลการฝึกอบรมครู

การนำเสนอผลการฝึกอบรมในส่วนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการฝึกอบรมตามกรอบการประเมินที่กำหนดไว้ 4 ประเด็น คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลลัพธ์โดยใช้ข้อมูลจากการสังเกต แบบสะท้อนความคิดและประสบการณ์จากการฝึกอบรม และผลงาน/ชิ้นงานที่ปฏิบัติในระหว่างการฝึกอบรม รายละเอียดมีดังนี้

(1) การประเมินปัจจัยนำเข้า เป็นการประเมินจำนวนผู้เข้ารับการอบรม ผลการประเมินพบว่า ครูทั้งหมดจำนวน 25 คน เข้ารับการอบรมตลอดหลักสูตรจำนวน 4 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 100 จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า คณะครูให้ความสนใจต่อการฝึกอบรมเป็นอย่างดี ครูทุกคนจะมาถึงโรงเรียนก่อนเวลาการอบรมและรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทั้งการลงทะเบียน เข้าร่วมประชุม การจัดอาหารว่างและอาหารกลางวัน และการจัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์

(2) การประเมินกระบวนการ เป็นการประเมินบรรยากาศในการเรียนรู้ ข้อมูลจากแบบสะท้อนความคิดและประสบการณ์จากการฝึกอบรมแสดงให้เห็นว่า ครูมีความพึงพอใจต่อบรรยากาศในการเรียนรู้ที่มีความเป็นกันเองระหว่างผู้เข้ารับการอบรมและวิทยากร และระหว่างผู้เข้ารับการอบรมด้วยกัน ครูมีความพึงพอใจต่อวิทยากร วิธีการและเนื้อหาสาระที่ใช้ในการอบรม

"วิทยากรมีความรู้ความสามารถ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และมีการยกตัวอย่างให้เห็นชัดเจน"

"วิทยากรเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น การมีโอกาสได้ซักถาม และการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้เข้ารับการอบรม"

"วันนี้เข้าใจมาก รู้แจ้ง เห็นตัวอย่างจริง รู้เลยว่าเมื่อเข้ารับการอบรมไปแล้วในวันนี้สามารถทำการวิจัยได้เลย".

- "วิทยากร เก่ง เสนอแนวคิดต่าง ๆ ดี"
 "ได้รับคำปรึกษาและความเข้าใจที่ชัดเจน"
 "วิทยากรเป็นกันเอง อธิบายได้เข้าใจดี อารมณ์ดียิ้มแย้มแจ่มใส"
 "วิทยากรเป็นกันเอง และสามารถตอบข้อข้องใจได้ดี"
 "รู้เรื่องการวิจัยดีขึ้น วิทยากรแนะนำได้ดีมาก"
 "บรรยากาศในการอบรมเป็นกันเอง ไม่เคร่งเครียด"

(3) การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินผลงาน/ชิ้นงานที่ปฏิบัติในระหว่างการฝึกอบรม ประกอบด้วย โครงร่างการวิจัย การออกแบบกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ และ แผนการจัดกิจกรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(ก) โครงร่างการวิจัย ลักษณะโครงร่างการวิจัยที่ครูจัดทำมีลักษณะไม่ซับซ้อน เป็นการเขียนบรรยายสั้น ๆ เกี่ยวกับที่มาและความสำคัญของปัญหาวิจัย วัตถุประสงค์ วิธีการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล จากการสังเกต ผู้วิจัยพบว่าครูบางส่วนมีการรวมกลุ่มกันในการจัดทำโครงร่างการวิจัย 2 ลักษณะคือ ลักษณะแรกเป็นกลุ่มที่ใช้ปัญหาวิจัยเป็นฐานในการรวมกลุ่ม ครูในกลุ่มนี้จะกำหนดปัญหาวิจัยของแต่ละคนขึ้นมาก่อนจากนั้นเมื่อพบว่าปัญหาดังกล่าวคล้ายกันกับเพื่อนครูก็จะรวมกลุ่มกันจัดทำโครงร่างการวิจัย ลักษณะที่สองเป็นกลุ่มที่ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวเป็นฐานในการรวมกลุ่มขึ้นมาก่อน จากนั้นจึงร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการพัฒนาร่วมกัน โดยที่ครูบางส่วนพัฒนาโครงร่างการวิจัยเป็นงานเดี่ยว รายละเอียดภูมิหลังของครูแต่ละกลุ่มแสดงดังตาราง 4.7

ตาราง 4.7 ภูมิหลังของครูจำแนกตามกลุ่มกิจกรรม

กลุ่ม	จำนวนครู	รายชื่อ	เพศ	อายุ (ปี)	วุฒิการศึกษา	ประสบการณ์ที่สอน (ปี)	ชั้น/วิชาที่สอน	ความต้องการพัฒนาเป็นงานวิจัย
1	2	ครู 1.1	หญิง	55	ศษ.บ. ประถมศึกษา	35	อ.1/1	ต้องการ
		ครู 1.2	หญิง	34	ค.บ. ปฐมวัย	11	อ.1/2	ต้องการ
2	2	ครู 2.1	หญิง	59	ค.บ. อุดสาหกรรมศิลป์	40	อ. 2/1	ไม่ต้องการ
		ครู 2.2	หญิง	57	ศษ.บ ประถมศึกษา	34	อ. 2/2	ไม่ต้องการ
3	1	ครู 3	หญิง	42	ศษ.บ ประถมศึกษา	17	ป. 1/1	ต้องการ
4	2	ครู 4.1	หญิง	45	ค.บ. พลศึกษา	24	ป. 1/2	ต้องการ
		ครู 4.2	หญิง	37	ค.บ. พลศึกษา	2	ป. 3/2	ต้องการ
5	1	ครู 5	หญิง	58	ค.บ. อุดสาหกรรมศิลป์	40	ป. 1/3	ต้องการ

กลุ่ม	จำนวนครู	รายชื่อ	เพศ	อายุ (ปี)	วุฒิการศึกษา	ประสบการณ์ที่สอน (ปี)	ชั้น/วิชาที่สอน	ความต้องการพัฒนาเป็นงานวิจัย
6	2	ครู 6.1	หญิง	55	ค.บ. สังคมศึกษา	33	ป. 2/1	ต้องการ
		ครู 6.2	หญิง	46	ค.บ. ประถมศึกษา	25	ดนตรี - นาฏศิลป์	ต้องการ
7	1	ครู 7	หญิง	39	ค.บ. นาฏศิลป์	13	ป. 2/2	ต้องการ
8	1	ครู 8	หญิง	45	ค.บ. ประถมศึกษา	25	ป. 3/1	ต้องการ
9	2	ครู 9.1	หญิง	51	ค.บ. คหกรรมศาสตร์	32	ป. 4/1	ต้องการ
		ครู 9.2	ชาย	52	ค.บ. ประถมศึกษา	32	คอมพิวเตอร์	ต้องการ
10	3	ครู 10.1	หญิง	49	ศษ.บ. สังคมศึกษา	23	ป. 6/1	ต้องการ
		ครู 10.2	หญิง	42	ค.บ. คณิตศาสตร์	18	ป. 5/2	ต้องการ
		ครู 10.3	หญิง	38	ค.บ. ภาษาไทย	13	ป. 4/3	ต้องการ
11	2	ครู 11.1	หญิง	31	กศ.ม. ซีววิทยา	10	วิทยาศาสตร์	ต้องการ
		ครู 11.2	ชาย	54	ค.บ. อุตสาหกรรมศิลป์	30	ป. 4/2	ต้องการ
12	4	ครู 12.1	หญิง	44	ศษ.บ. ประถมศึกษา	25	ป. 2/3	ต้องการ
		ครู 12.2	ชาย	44	ค.ม. บริหารการศึกษา	20	ป. 3/3	ต้องการ
		ครู 12.3	ชาย	46	ศษ.บ. สังคมมัธยม	25	ป. 5/1	ต้องการ
		ครู 12.4	หญิง	46	ศษ.บ. สังคมมัธยม	25	ป. 6/2	ต้องการ
13	1	ครู 13	ชาย	47	ค.บ. พลศึกษา	23	พละ	ต้องการ
14	1	ครู 12	หญิง	32	ค.บ. ภาษาอังกฤษ	2	ภาษาอังกฤษ	ต้องการ

ผลจากการนำเสนอโครงร่างการวิจัยของครูทั้งหมดจำนวน 14 โครงการสรุปได้ว่า ปัญหาวิจัยที่ครูนำเสนอแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนด้านวิชาการ เช่น การแก้โจทย์ปัญหา การไม่รู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ การผันวรรณยุกต์ กลุ่มที่สองเป็นปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน เช่น การขาดความรับผิดชอบ การไม่ส่งงาน การแต่งกายไม่ถูกต้อง โดยมีรูปแบบเป็นการวิจัยปฏิบัติการเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว วิธีการที่ครูนำมาใช้แก้ปัญหาเป็นกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และบทบาท 3M กลุ่มตัวอย่างที่ครูใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนในห้องของตนเองหรือนักเรียนที่ตนเองสอนทั้งห้อง การเก็บรวบรวมข้อมูลขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหาวิจัย ถ้าเป็นปัญหาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมใช้วิธีการสังเกต ส่วนปัญหาวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการใช้การทดสอบ การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการเปรียบเทียบดูพัฒนาการก่อนและหลังการดำเนินการจัดกระทำ รายละเอียดแสดงดังตาราง 4.8

ตาราง 4.8 รายละเอียดโครงร่างการวิจัยของครู

กลุ่ม	เป้าหมาย การพัฒนาผู้เรียน	กลุ่ม เป้าหมาย	กิจกรรม	การเก็บ รวบรวม ข้อมูล	การวิเคราะห์ ข้อมูล
1	การคิดวิเคราะห์	อ. 1/1 อ. 1/2	นิทานสนุกคิด	สังเกต ทดสอบ	เปรียบเทียบ ก่อน-หลัง
2	การทบทวนบทเรียน	อ. 2/1 อ. 2/2	สารสัมพันธ์อนุบาล	สังเกต ทดสอบ	เปรียบเทียบ ก่อน-หลัง
3	การลบเลข 2 หลัก	ป. 1/1	พ่อแม่ยุคใหม่ ใส่ใจบุตร หลาน	ทดสอบ	เปรียบเทียบ ก่อน-หลัง
4	การผันวรรณยุกต์	ป. 1/2 ป. 3/2	วรรณยุกต์พาเพลิน	ทดสอบ	เปรียบเทียบ ก่อน-หลัง
5	การส่งการบ้าน	ป. 1/3	ผู้ปกครองช่วยสร้าง - ส่ง การบ้านสม่ำเสมอ	สังเกต	เปรียบเทียบ ก่อน-หลัง
6	ความรับผิดชอบ	ป. 2/1	พ่อแม่สมัยใหม่ใส่ใจดูแล ลูก	สังเกต สอบถาม	เปรียบเทียบ ก่อน-หลัง
7	การอ่าน	ป.2/2	การพัฒนาทักษะการ อ่าน	ทดสอบ	เปรียบเทียบ ก่อน-หลัง
8	การแก้โจทย์ปัญหา	ป. 3/1	ร่วมมือ ร่วมใจ ก้าว ปรึศนา	ทดสอบ	เปรียบเทียบ ก่อน-หลัง
9	การทำโครงงาน	ป. 4/1	พ่อแม่ห่วงใย ใส่ใจบุตร หลาน สร้างสรรค์อาชีพ	สังเกต	เปรียบเทียบ ก่อน-หลัง
10	การแก้โจทย์ปัญหา	ป. 4/3 ป. 5/2 ป. 6/1	พ่อแม่-ครูร่วมดูแลการ เรียนรู้สู่การแก้โจทย์ ปัญหา	ทดสอบ	เปรียบเทียบ ก่อน-หลัง
11	การจัดอาหารตามหลัก โภชนาการ	ป. 4/2	ร่วมเรียนรู้สู่โภชนาการที่ ดี	สอบถาม	เปรียบเทียบ ก่อน-หลัง
12	การรู้คำศัพท์ใน ชีวิตประจำวัน	ป. 5 ป. 6	English for fun in my family	ทดสอบ	เปรียบเทียบ ก่อน-หลัง
13	การแต่งกาย	ป. 4	แต่งกายถูกต้อง ผู้ปกครองช่วยได้	สังเกต	เปรียบเทียบ ก่อน-หลัง
14	การรักษาความสะอาด	ป. 2/1 ป. 3/3 ป. 5/1 ป. 6/2	ฝึกนิสัยให้รักความ สะอาด	สังเกต	เปรียบเทียบ ก่อน-หลัง

(ข) การออกแบบกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และบทบาท 3M เป็นกิจกรรมต่อจากการกำหนดโครงสร้างการวิจัย เป็นการระบุนรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ กิจกรรมที่ครูคิดขึ้นมีลักษณะเป็นการบูรณาการเรื่องการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และบทบาท 3M เข้าด้วยกันเพื่อมุ่งแก้ปัญหาที่กำหนดในโครงการวิจัยของครูแต่ละคนหรือกลุ่ม รายละเอียดของกิจกรรมที่ครูพัฒนาขึ้นแสดงดังแผนภาพ 4.7

ผลจากการสังเคราะห์กิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และบทบาท 3M ที่ครูพัฒนาขึ้นพบว่า ทุกกิจกรรมมุ่งพัฒนาบทบาท 3M ของพ่อแม่ทั้งด้านการให้กำลังใจ การใส่ใจ กำกับ และการสนับสนุนส่งเสริม สำหรับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่พบว่า กิจกรรมส่วนใหญ่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ด้านการเรียนรู้ (จำนวน 10 กิจกรรม) รองลงมาเป็นด้านการเลี้ยงดูเท่ากับด้านการอาสาสมัคร(จำนวน 6 กิจกรรม) ด้านการตัดสินใจ (จำนวน 5 กิจกรรม) ด้านการสื่อสาร (จำนวน 4 กิจกรรม) กิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ด้านการร่วมมือรวมพลังกับชุมชนมีน้อยที่สุด (จำนวน 3 กิจกรรม)

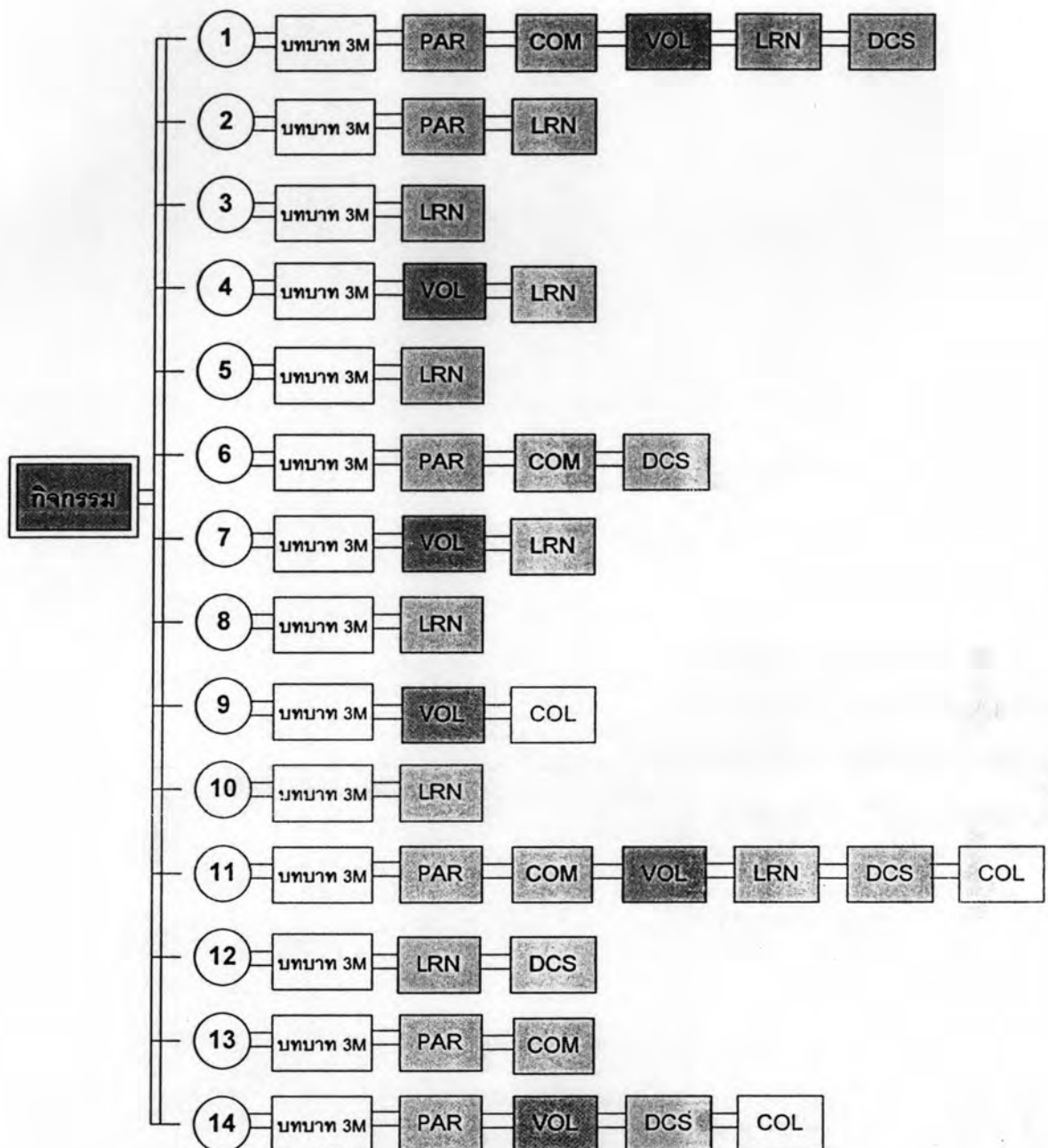
(ค) แผนการจัดกิจกรรม เป็นการกำหนดแผนปฏิบัติการร่วมกันของครูในโรงเรียนและผู้วิจัยเพื่อดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โดยมีการระบุแผนงานรวมและแผนงานย่อยของครูแต่ละคนเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงาน 4 ขั้นตอนคือ (1) กำหนดเป้าหมาย (2) ให้ความรู้ (3) นำสู่การปฏิบัติ และ (4) วัดความสำเร็จ รายละเอียดแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

(ค.1) กำหนดเป้าหมาย เป็นการกำหนดเป้าหมายรวมของการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ที่ครูออกแบบ คือ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และการพัฒนาบทบาท 3M โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะแยกย่อยตามลักษณะของกิจกรรมของครูแต่ละคน

(ค.2) ให้ความรู้ เป็นการสร้างความตระหนักและให้ความรู้แก่พ่อแม่/ผู้ปกครองถึงบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการศึกษาของบุตรหลาน และบทบาท 3M ที่จะช่วยให้การดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(ค.3) นำสู่การปฏิบัติ เป็นขั้นตอนที่ครูแต่ละคนดำเนินการตามแผนงานย่อยที่กำหนดไว้ โดยมีการดำเนินงานร่วมกับพ่อแม่ผู้ปกครองเพื่อสร้างโอกาสให้พ่อแม่ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และบทบาท 3M

(ค.4) วัดความสำเร็จ การประเมินความสำเร็จในการดำเนินงานพิจารณาจากพฤติกรรมของพ่อแม่ผู้ปกครองและผลที่เกิดกับตัวผู้เรียน

แผนภาพ 4.7 ตารางของกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และบทธบาท 3M
จำแนกตามกลุ่มกิจกรรม

(4) การประเมินผลลัพธ์ เป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูภายหลังการฝึกอบรมจากการพูดคุยกับครูพบว่า ครูส่วนใหญ่มีความตื่นตัวในการทำงานและเห็นคุณค่าการทำงานร่วมกับพ่อแม่/ผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียน

“ช่วยดูเครื่องมือให้พี่หน่อยว่าใช้ได้ไหม”

“มีเรื่องรบกวน... เขาอยากถามตัวเองหน่อยว่าเวลาจะเขียนสื่อสารกับผู้ปกครองหลังจากฝึกเด็กที่โรงเรียนแล้วจะเขียนแนวไหนดี”

“พี่ว่าได้ผลดีนะ โดยเฉพาะนักเรียนที่อ่านหนังสือไม่คล่อง พ่อแม่จะสนใจช่วยฝึกลูกที่บ้าน หลายคนเลย อ่านคล่องขึ้น”

“ตอนนี้ เด็กส่งงานมากขึ้นกว่าเดิม งานถูกต้องเรียบร้อยขึ้น บางทีพ่อแม่ไม่เข้าใจงานที่เราส่งนักเรียนไป เขาก็จะโทรมาถามรายละเอียด เพราะเด็ก ป.1 บางทีก็ยังไม่พูดกับพ่อแม่ไม่เข้าใจ”

3.3 การดำเนินกิจกรรมพัฒนาพ่อแม่/ผู้ปกครอง

การดำเนินกิจกรรมพัฒนาพ่อแม่/ผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในการศึกษาของบุตรหลานตามแผนการจัดกิจกรรมที่ระบุไว้มีกิจกรรมสำคัญ 2 ประการคือ กิจกรรมแรกเป็นการฝึกอบรมพ่อแม่ผู้ปกครองเพื่อสร้างความตระหนักและความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และบทบาท 3M กิจกรรมที่สองเป็นการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างโอกาสให้พ่อแม่/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาบุตรหลานตามลักษณะกิจกรรมที่ครูออกแบบ เนื้อหาในตอนนี้นำเสนอสาระเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมพัฒนาพ่อแม่/ผู้ปกครอง แบ่งการนำเสนอเป็น 2 หัวข้อย่อยคือ (1) การฝึกอบรมพ่อแม่/ผู้ปกครอง และ(2) การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างโอกาสให้พ่อแม่/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาบุตรหลาน รายละเอียดของแต่ละหัวข้อมีดังนี้

(1) การฝึกอบรมพ่อแม่/ผู้ปกครอง มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้พ่อแม่/ผู้ปกครองมีความรู้และเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการศึกษาและบทบาท 3M ในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี เป็นคนเก่ง และมีความสุข รวมทั้งให้พ่อแม่ผู้ปกครองและครูได้มีโอกาสพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและกำหนดบทบาทของแต่ละฝ่ายในการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน เพื่อความสะดวกของพ่อแม่/ผู้ปกครองคณะครูและผู้วิจัยได้แบ่งการฝึกอบรมออกเป็น 3 รุ่นคือ รุ่นที่ 1 วันศุกร์ที่ 8 ธันวาคม 2549 รุ่นที่ 2 วันเสาร์ที่ 9 ธันวาคม 2549 และรุ่นที่ 3 วันอาทิตย์ที่ 10 ธันวาคม 2549 รูปแบบการฝึกอบรมพ่อแม่/ผู้ปกครองที่จัดขึ้นแบ่งเป็น 3 ช่วง ช่วงแรกเป็นกิจกรรมละลายพฤติกรรมเพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครองได้รู้จักคุ้นเคยกัน ช่วงที่สองเป็นกิจกรรม Walk Rally ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ทางอ้อมที่มุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้ เกิดความเข้าใจ เกิดทักษะและทัศนคติต่าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และช่วงสุดท้ายเป็นการพบปะสนทนาระหว่างครูและพ่อแม่ผู้ปกครองเพื่อกำหนดบทบาทในการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน รายละเอียดการดำเนินกิจกรรมในการฝึกอบรม มีดังนี้

(ก) กิจกรรมละลายพฤติกรรม เป็นกิจกรรมแรกที่จัดขึ้นหลังพิธีเปิดการฝึกอบรม มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างพ่อแม่/ผู้ปกครองโดยใช้เกมและเพลง พร้อมกับแบ่งพ่อ

แม่/ผู้ปกครองออกเป็น 7 กลุ่ม ในแต่ละกลุ่มมีครูที่เลี้ยงประจำกลุ่ม 1 คน ใช้เวลาดำเนินกิจกรรมในช่วงนี้ประมาณ 30 – 45 นาที

(ข) กิจกรรม Walk Rally จัดขึ้นภายในบริเวณโรงเรียนโดยแบ่งเป็น 7 ฐาน ในแต่ละฐานจะมีเกมที่ให้พ่อแม่/ผู้ปกครองต้องใช้ความคิด ใช้ความร่วมมือช่วยเหลือกัน หลังจากนั้นพ่อแม่/ผู้ปกครองจะต้องช่วยกันตอบคำถามตามใบงานประจำฐานโดยมีเวลาให้สำหรับแต่ละฐานประมาณ 15 นาที และใช้เวลาในการเปลี่ยนฐานประมาณ 5 นาที กิจกรรมและคำถามในแต่ละฐานแสดงดังตาราง 4.9

(ค) การพบปะสนทนาระหว่างครูและพ่อแม่/ผู้ปกครอง เป็นช่วงสุดท้ายหลังจากกิจกรรม Walk Rally สิ้นสุดลง ได้ให้ครูพบปะสนทนากับพ่อแม่/ผู้ปกครองเพื่อชี้แจงรายละเอียดการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน และเปิดโอกาสให้พ่อแม่/ผู้ปกครองได้พูดคุยซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ กับครูอย่างใกล้ชิดและเป็นกันเอง

(ง) ผลการฝึกอบรมพ่อแม่/ผู้ปกครอง การประเมินผลการฝึกอบรมส่วนนี้ประเมินจากปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ส่วนด้านผลลัพธ์จากการฝึกอบรมผู้วิจัยประเมินจากพัฒนาการของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ โดยแยกนำเสนอในตอนที่ 4 ผลจากการฝึกอบรมพ่อแม่/ผู้ปกครองด้านปัจจัยนำเข้าพบว่า พ่อแม่/ผู้ปกครองที่เข้ารับการอบรมทั้ง 3 รุ่นมีจำนวน 441 คน คิดเป็นร้อยละ 78.33 ของจำนวนพ่อแม่ผู้ปกครองทั้งหมดจำนวน 564 คน

ตาราง 4.9 รายละเอียดของฐานกิจกรรม Walk Rally

ฐาน	วัตถุประสงค์	เกม	คำถาม
1. เลี้ยงดูบุตรหลาน	เพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครองกำหนดบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูลูกให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ	พรมวิเศษ	ท่านคิดว่ามีวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานอย่างไรให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ
2. สื่อสารสัมพันธ์	เพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครองได้แนวทางการติดต่อสื่อสารกับโรงเรียน/ครูของบุตรหลานที่มีประสิทธิผล	ไกลได้อีก	ท่านคิดว่ามีวิธีการใดบ้างที่จะช่วยให้ท่านทราบความก้าวหน้าในการเรียนของบุตรหลาน หรือการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
3. หมั่นอาสาช่วยงานครู	เพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครองได้แนวทางการวิเคราะห์ความสามารถและบทบาทที่จะเป็นอาสาสมัครช่วยงานในโรงเรียน/ครู	พรมลอยฟ้า	ท่านคิดว่าท่านมีความสามารถที่จะสามารถช่วยงานของโรงเรียนหรืองานครูในด้านใดได้บ้าง

ฐาน	วัตถุประสงค์	เกม	คำถาม
4. เรียนรู้ที่บ้าน	เพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครองได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกในกลุ่มถึงแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน	อุ้มบุญ	พ่อแม่ผู้ปกครองมีวิธีส่งเสริมให้บุตรหลานเกิดการเรียนรู้ที่บ้านแบบใดบ้าง
5. การร่วมตัดสินใจ	เพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครองกำหนดแนวทางการรวมกลุ่มจัดตั้งองค์กรพ่อแม่ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาบุตรหลาน	เป็นห่วงเรื่อยๆ	ท่านคิดว่าพ่อแม่/ผู้ปกครองควรรวมกลุ่มกันหรือจัดตั้งชมรมใดบ้าง เพื่อดำเนินการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่บุตรหลานอาจต้องเผชิญในสภาวะสังคมปัจจุบัน
6. รวมพลังในชุมชน	เพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครองทราบแหล่งความรู้หรือให้บริการในชุมชน ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบุตรหลาน	ใกล้ชิด	ท่านคิดว่าในชุมชนมีบริการหรือมีแหล่งความรู้ใดบ้างที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน
7. ปฏิบัติตนตามบทบาท 3M	เพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครองสามารถวิเคราะห์บทบาทของตนเองตามหลักการ 3M ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบุตรหลานได้	ภาชิตรรรษา	ท่านสามารถมีบทบาทในการให้กำลังใจบุตรหลาน การใส่ใจกำกับติดตามบุตรหลาน และการส่งเสริมสนับสนุนบุตรหลานอย่างไรได้บ้าง

ด้านกระบวนการจากการสังเกตของครูที่เลี้ยงประจำกลุ่มพบว่า พ่อแม่ร่วมกิจกรรมด้วยความตั้งใจ มีการวางแผนการทำงานร่วมกัน พ่อแม่รู้สึกสนุกกับการทำกิจกรรมในแต่ละฐาน โดยได้ความรู้จากการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

“ในกลุ่ม... ทุกคนจะตั้งใจ พยายามทำให้คะแนนของกลุ่มมากกว่ากลุ่มอื่น จะมีการวางแผนกันก่อนทำ เพราะกิจกรรมต้องใช้ความสามัคคีของคนในกลุ่ม”

“รู้สึกสนุก และได้ความรู้เอาไปใช้กับลูกได้”

“เหนื่อยแต่ก็สนุก ทำให้รู้จักพ่อแม่คนอื่น ๆ ที่เป็นพ่อแม่ของเพื่อนลูกเรา”

“ได้ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ และได้ความรู้”

“มีบางคน แรก ๆ ก็ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ แต่พอถึงฐานผู้ระเบิด ในกลุ่มทำไม่ค่อยได้เขาก็เลยบอกให้คนอื่นนั้นทำยังไง คนนี้ทำยังไง หลังจากนั้นเขาก็เริ่มสนุกและเป็นผู้นำของกลุ่ม”

ด้านผลผลิตจากการฝึกอบรม พบว่า พ่อแม่สามารถกำหนดแนวทางในการมีส่วนร่วมและบทบาท 3M ได้อย่างเหมาะสม ดังแสดงในแผนภาพ 4.8

แผนภาพ 4.8 ผลการฝึกอบรมพ่อแม่/ผู้ปกครองตามฐานกิจกรรม Walk Rally

(2) การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างโอกาสให้พ่อแม่/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาบุตรหลาน ดำเนินการหลังจากการฝึกอบรมพ่อแม่ผู้ปกครอง โดยภาพรวมแล้วการดำเนินกิจกรรมทั้งหมดจัดขึ้นระหว่าง วันที่ 15 ธันวาคม 2549 ถึง วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2550 โดยช่วงเวลา บทบาทหน้าที่ของ ผู้ปกครอง และความถี่ในการจัดกิจกรรม แตกต่างกันไปตามลักษณะของกิจกรรมที่ครูกำลังคิดขึ้น ดังแสดงในตาราง 4.10

ตาราง 4.10 รูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และบทบาท 3M

กลุ่ม	การทำงาน	วิธีการติดต่อ	บทบาทของพ่อแม่	สถานที่ทำกิจกรรม	เวลาทำกิจกรรม	จำนวนครั้งในการทำกิจกรรม	จำนวนครั้งในการให้ข้อมูลป้อนกลับ
1	กลุ่ม	ติดต่อโดยตรง	พ่อแม่-ครู พ่อแม่-ลูก	โรงเรียน บ้าน	ในเวลาเรียน นอกเวลาเรียน	8	8
2	กลุ่ม	ติดต่อโดยตรง	พ่อแม่-ลูก	บ้าน	นอกเวลาเรียน	8	8

กลุ่ม	การทำงาน ของครู	วิธีการติดต่อ กับพ่อแม่	บทบาท ของพ่อแม่ ในการทำ กิจกรรม	สถานที่ทำ กิจกรรม	เวลาทำ กิจกรรม	จำนวน ครั้งใน การทำ กิจกรรม	จำนวน ครั้งในการ ให้ข้อมูล ป้อนกลับ
3	เดี่ยว	ผ่านนักเรียน	พ่อแม่-ลูก	บ้าน	นอกเวลาเรียน	21	4
4	กลุ่ม	ติดต่อโดยตรง	พ่อแม่-ครู พ่อแม่-ลูก	โรงเรียน บ้าน	ในเวลาเรียน นอกเวลาเรียน	24	5
5	เดี่ยว	ผ่านนักเรียน	พ่อแม่-ลูก	บ้าน	นอกเวลาเรียน	21	1
6	กลุ่ม	ผ่านนักเรียน	พ่อแม่-ลูก	บ้าน	นอกเวลาเรียน	10	10
7	เดี่ยว	ผ่านนักเรียน	พ่อแม่-ลูก	บ้าน	นอกเวลาเรียน	26	5
8	เดี่ยว	ผ่านนักเรียน	พ่อแม่-ลูก	บ้าน	นอกเวลาเรียน	26	5
9	กลุ่ม	ผ่านนักเรียน	พ่อแม่-ครู พ่อแม่-ลูก	ชุมชน บ้าน	ในเวลาเรียน นอกเวลาเรียน	5	5
10	กลุ่ม	ผ่านนักเรียน	พ่อแม่-ลูก	บ้าน	นอกเวลาเรียน	34	7
11	กลุ่ม	ผ่านนักเรียน	พ่อแม่-ครู พ่อแม่-ลูก	โรงเรียน บ้าน	ในเวลาเรียน นอกเวลาเรียน	1	1
12	กลุ่ม	ผ่านนักเรียน	พ่อแม่-ลูก	บ้าน	นอกเวลาเรียน	8	2
13	เดี่ยว	ผ่านนักเรียน	พ่อแม่-ลูก	บ้าน	นอกเวลาเรียน	4	1
14	เดี่ยว	ผ่านนักเรียน	พ่อแม่-ลูก	บ้าน	นอกเวลาเรียน	4	1

3.4 บทเรียนที่ได้เรียนรู้จากการทำงานร่วมกับพ่อแม่ผู้ปกครอง

ผู้วิจัยได้ประชุมร่วมกับคณะครูเพื่อสังเคราะห์สิ่งที่ครูได้เรียนรู้จากการทำงานกิจกรรมร่วมกับพ่อแม่/ผู้ปกครอง ภายหลังจากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่สิ้นสุดลง สิ่งที่ครูได้เรียนรู้จากการทำงานร่วมกับพ่อแม่สรุปได้ดังนี้

(1) เกิดการเรียนรู้ในการใช้เทคนิคต่างๆ ในการประสานงานติดต่อกับผู้ปกครอง เนื่องจากแต่ละครอบครัวมีพื้นฐานที่แตกต่างกัน บางครอบครัวมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาการของบุตรหลานรอบด้าน เมื่อโรงเรียนมีกิจกรรมต่าง ๆ ก็พร้อมจะให้การช่วยเหลือสนับสนุนอย่างเต็มที่ พ่อแม่ผู้ปกครองในกลุ่มนี้จะให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน ดังนั้นไม่ว่าครูจะจัดกิจกรรมรูปแบบใดก็พร้อมจะเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อกิจกรรมนั้นเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของบุตรหลานโดยตรง เช่น การเล่านิทานให้บุตรหลานฟังแล้วตั้งคำถามให้บุตรหลานตอบเพื่อช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ของบุตรหลาน การฝึกผันวรรณยุกต์ตามโขนที่ครูส่งไป การช่วยอธิบายตรวจสอบ

ความถูกต้องในการฝึกทักษะการแก้โจทย์ปัญหาให้กับบุตรหลาน การช่วยฝึกและดูแลการอ่านหนังสือของนักเรียน เป็นต้น

บางครั้งครอบครัวให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ของบุตรหลาน แต่ยังคงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับเรื่องเศรษฐกิจของครอบครัวควบคู่กันไปด้วย พ่อแม่ผู้ปกครองกลุ่มนี้จะให้ความร่วมมือกับโรงเรียนแต่จำกัดภายใต้เงื่อนไขของเวลา และพยายามติดตามความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของโรงเรียน หากกิจกรรมที่โรงเรียนหรือครูจัดขึ้นในช่วงเวลาที่ไม่ตรงกับภาระงานก็พร้อมจะเข้าร่วม พ่อแม่ในกลุ่มนี้ครูจำเป็นต้องจัดกิจกรรมให้พ่อแม่สามารถทำได้ในเวลาที่ไม่ตรงกับภาระงาน ครูจำเป็นต้องสื่อสารโดยตรงกับตัวพ่อแม่เพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันและสามารถปรับรูปแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของพ่อแม่ผู้ปกครองกลุ่มนี้ได้

พ่อแม่ผู้ปกครองอีกส่วนหนึ่งมีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม แต่จะให้ความสำคัญเฉพาะกิจกรรมที่มีผลโดยตรงกับบุตรหลาน พ่อแม่ในกลุ่มนี้จะปฏิเสธการเข้าร่วมกิจกรรม การประชุมผู้ปกครอง ที่ตนเองเห็นว่าไม่มีผลโดยตรงกับบุตรหลาน ครูต้องใช้การจูงใจผ่านนักเรียน เช่น การให้คะแนนพิเศษกับนักเรียนที่พ่อแม่ผู้ปกครองมาเข้าร่วมกิจกรรมได้ การบอกถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับตัวนักเรียนหากพ่อแม่มาร่วมกิจกรรม เป็นต้น

พ่อแม่ผู้ปกครองกลุ่มสุดท้ายเป็นกลุ่มที่ไม่สนใจ และไม่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุตรหลานเป็นกลุ่มที่ยากที่สุดในการที่จะติดต่อสื่อสารด้วย บุตรหลานของพ่อแม่ในกลุ่มนี้มักเป็นเด็กที่มีปัญหาในโรงเรียน เช่น ก้าวร้าว แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ส่งงาน และมีปัญหาเรื่องการเรียนรู้ ครูต้องพยายามให้คำชมผู้ปกครอง พูดในสิ่งที่ดีของบุตรหลานให้พ่อแม่กลุ่มนี้ฟัง และต้องขอบคุณพ่อแม่ผู้ปกครองที่ช่วยดูแลบุตรหลานอยู่เสมอ เพื่อเปลี่ยนทัศนคติที่พ่อแม่มีต่อครูและโรงเรียน ในทางลบที่มักจะได้รับจากการติดต่อจากโรงเรียนเมื่อบุตรหลานมีปัญหาเท่านั้น

(2) ครูได้รู้จักเด็กเป็นรายบุคคลอย่างแท้จริง

จากการพูดคุยสื่อสารกับพ่อแม่ผู้ปกครองทำให้ครูรู้สภาพของปัญหาทางบ้านของเด็กแต่ละคน รู้อุปนิสัยของเด็กทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน เช่น เด็กที่ได้รับการพูดคุยกับพ่อแม่และการสัมผัสที่อบอุ่นสม่ำเสมอจะกล้าแสดงออกอย่างมั่นใจ พูดเก่ง มีทักษะในการใช้ภาษาได้ดีกว่าเด็กที่พ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลา เด็กที่ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาดูแลจะมีพฤติกรรมก้าวร้าว เอาแต่ใจ ไม่มีเหตุผล สมาริสน์ มักจะมีโลกส่วนตัวของตนเอง ข้อมูลดังกล่าวทำให้ครูสามารถแก้ไขพฤติกรรม หรือส่งเสริมพฤติกรรมเด็กได้อย่างตรงจุดและต่อเนื่อง

(3) ความสัมพันธ์ระหว่างครูและพ่อแม่ผู้ปกครองดีขึ้น

การได้ทำกิจกรรมร่วมกันและสื่อสารติดต่อกันทำให้ครูและพ่อแม่ผู้ปกครองเกิดการเรียนรู้ นิสัยใจคอซึ่งกันและกัน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทำให้การขอความช่วยเหลือต่าง ๆ ระหว่างบ้านและ

โรงเรียนง่ายขึ้น ผู้ปกครองกลัวที่จะพูดคุยกับครูเล่าปัญหาให้ฟังมากขึ้นเมื่อมีการเปิดใจพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ทำให้ครูได้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาลูกได้มากขึ้น และผู้ปกครองได้คำแนะนำจากครูในการเลี้ยงดูส่งเสริมการเรียนรู้ของบุตรหลาน และความช่วยเหลือต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา เป็นต้น

(4) ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครองกับนักเรียนดีขึ้น เนื่องจากการทำกิจกรรม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และบทบาท 3M ทำให้นักเรียนและผู้ปกครองต้องทำงานร่วมกัน ทำให้นักเรียนและผู้ปกครองมีเวลาอยู่ใกล้ชิดกันมากขึ้น พ่อแม่และนักเรียน ได้พูดคุยซักถามซึ่งกัน และกัน เกิดความภาคภูมิใจที่ได้ร่วมกันทำงาน ทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองได้ทำบทบาทหน้าที่ในการ เป็นพ่อแม่ที่ดี ได้ดูแลกำกับบุตรหลานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น มีความ ตั้งใจทำงาน ตั้งใจเรียนมากขึ้น และผลงานที่เกิดขึ้นดีกว่าเดิม

(5) การนำผู้ปกครองที่มีความรู้ความสามารถมาช่วยพัฒนาเด็ก จากการทำงาน ร่วมกับผู้ปกครองทำให้เรามีข้อมูลความสามารถของผู้ปกครองแต่ละคนที่สามารถให้เด็กได้เรียนรู้ อย่างหลากหลาย การเชิญภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือวิทยากรภายนอกมาช่วยสอนทำให้เด็กสนใจใฝ่รู้ เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศจากที่ครูเคยเป็นผู้สอนเพียงคนเดียว พ่อแม่ผู้ปกครองหรือภูมิปัญญา ท้องถิ่นก็เกิดความภาคภูมิใจที่เห็นความสำคัญของเขา อีกทั้งนักเรียนได้เรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ จริงทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจแบบถาวรโดยไม่ต้องท่องจำ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์โมเดลโค้งพัฒนาการที่มีตัวแปรแฝงลำดับขั้นที่สอง

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโมเดลโค้งพัฒนาการที่มีตัวแปรแฝงลำดับขั้นที่สอง มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อตอบคำถามวิจัยว่ามีปัจจัยเชิงสาเหตุใดบ้างที่ส่งผลต่อพัฒนาการการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ และพัฒนาการการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ส่งผลต่อพัฒนาการผลสัมฤทธิ์ของ ผู้เรียนหรือไม่ อย่างไร ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอเป็น 5 ส่วน ส่วนแรกเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูล เบื้องต้นของตัวแปรภูมิหลังของผู้ให้ข้อมูล ส่วนที่สองเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของ ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ส่วนที่สามเป็นผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ ในโมเดลการวิจัย ส่วนที่สี่เป็นผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ และส่วนที่ห้าเป็นผลการ วิเคราะห์โมเดลพัฒนาการที่มีตัวแปรแฝงลำดับขั้นที่สอง เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการทำความเข้าใจเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความ สะดวกยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรแฝง

PI1	หมายถึง	การมีส่วนร่วมของพ่อแม่วัดครั้งที่ 1
PI2	หมายถึง	การมีส่วนร่วมของพ่อแม่วัดครั้งที่ 2
PI3	หมายถึง	การมีส่วนร่วมของพ่อแม่วัดครั้งที่ 3
PI_L	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมของพ่อแม่
PI_S	หมายถึง	ความชันการมีส่วนร่วมของพ่อแม่
PI_L*	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อนของตัวแปร PI_L
PI_S*	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อนของตัวแปร PI_S
ACH1	หมายถึง	ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนวัดครั้งที่ 1
ACH2	หมายถึง	ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนวัดครั้งที่ 2
ACH3	หมายถึง	ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนวัดครั้งที่ 3
ACH_L	หมายถึง	ระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
ACH_S	หมายถึง	ความชันผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
ACH_L*	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อนของตัวแปร ACH_L
ACH_S*	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อนของตัวแปร ACH_S

สัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรสังเกตได้

MBL	หมายถึง	ความเชื่อที่จูงใจให้มีส่วนร่วม
LCT	หมายถึง	บริบทชีวิตของพ่อแม่
TSK	หมายถึง	ทักษะความสามารถของครู
PARt1	หมายถึง	การเลี้ยงดูจากการวัดครั้งที่ 1
PARt2	หมายถึง	การเลี้ยงดูจากการวัดครั้งที่ 2
PARt3	หมายถึง	การเลี้ยงดูจากการวัดครั้งที่ 3
COMt1	หมายถึง	การสื่อสารจากการวัดครั้งที่ 1
COMt2	หมายถึง	การสื่อสารจากการวัดครั้งที่ 2
COMt3	หมายถึง	การสื่อสารจากการวัดครั้งที่ 3
VOLt1	หมายถึง	การอาสาสมัครจากการวัดครั้งที่ 1
VOLt2	หมายถึง	การอาสาสมัครจากการวัดครั้งที่ 1
VOLt3	หมายถึง	การอาสาสมัครจากการวัดครั้งที่ 1
LRNt1	หมายถึง	การเรียนรู้ที่บ้านจากการวัดครั้งที่ 1
LRNt2	หมายถึง	การเรียนรู้ที่บ้านจากการวัดครั้งที่ 2

LRNt3	หมายถึง	การเรียนรู้ที่บ้านจากการวัดครั้งที่ 3
DCSt1	หมายถึง	การตัดสินใจจากการวัดครั้งที่ 1
DCSt2	หมายถึง	การตัดสินใจจากการวัดครั้งที่ 2
DCSt3	หมายถึง	การตัดสินใจจากการวัดครั้งที่ 3
COLt1	หมายถึง	การร่วมมือรวมพลังกับชุมชนจากการวัดครั้งที่ 1
COLt2	หมายถึง	การร่วมมือรวมพลังกับชุมชนจากการวัดครั้งที่ 2
COLt3	หมายถึง	การร่วมมือรวมพลังกับชุมชนจากการวัดครั้งที่ 3
LSt1	หมายถึง	การมีทักษะชีวิตจากการวัดครั้งที่ 1
LSt2	หมายถึง	การมีทักษะชีวิตจากการวัดครั้งที่ 2
LSt3	หมายถึง	การมีทักษะชีวิตจากการวัดครั้งที่ 3
LBT1	หมายถึง	พฤติกรรมการเรียนรู้จากการวัดครั้งที่ 1
LBT2	หมายถึง	พฤติกรรมการเรียนรู้จากการวัดครั้งที่ 2
LBT3	หมายถึง	พฤติกรรมการเรียนรู้จากการวัดครั้งที่ 3

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรภูมิหลังของผู้ให้ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรภูมิหลังของผู้ให้ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากการตอบแบบสอบถามของพ่อแม่/ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามครบทั้ง 3 ครั้ง จำนวน 493 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 64.91) มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี (ร้อยละ 46.45) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้ข้อมูลและนักเรียนส่วนใหญ่เป็นแม่ (ร้อยละ 53.50) ผู้ให้ข้อมูลประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด (ร้อยละ 30.22) และประกอบอาชีพค้าขายและเกษตรกรใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 27.59 และ 26.77 ตามลำดับ) และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5001 - 10000 บาท (ร้อยละ 39.15) ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 60.40) และมีความปรารถนาให้บุตรหลานจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 33.67) และในระดับสูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 30.43)

เมื่อพิจารณาผลการแจกแจงความถี่แบบสองทางระหว่างประเภทของความสัมพันธ์กับนักเรียนและคุณลักษณะส่วนบุคคลพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นพ่อแม่และผู้ปกครองส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายกันด้านระดับการศึกษา โดยส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 55.56, 61.74 และ 63.83 ตามลำดับ) ทั้งกลุ่มพ่อและกลุ่มแม่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี (ร้อยละ 55.82 และ 50.00 ตามลำดับ) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 5001 – 10000 บาท (ร้อยละ 45.19 และ 38.26 ตามลำดับ) และมีความปรารถนาด้านการศึกษาโดยต้องการให้บุตรหลานเรียนจบสูงสุดในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 35.56 และ ร้อยละ 34.09 ตามลำดับ) ในขณะที่กลุ่มผู้ปกครองส่วน

ใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 59.47) มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.60 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 5000 บาทมากที่สุด (ร้อยละ 37.27) และมีความปรารถนาด้านการศึกษาโดยต้องการให้บุตรหลานเรียนจบสูงสุดในระดับสูงกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 31.91 โดยมีสัดส่วนของการประกอบอาชีพของกลุ่มแม่และกลุ่มผู้ปกครองคล้ายกัน คือ ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด (ร้อยละ 31.06 และ 35.11 ตามลำดับ) ในขณะที่กลุ่มพ่อประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด (ร้อยละ 32.59) รายละเอียดแสดงดังตาราง 4.11

ตาราง 4.11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทของความสัมพันธ์กับนักเรียนและคุณลักษณะส่วนบุคคล

คุณลักษณะส่วนบุคคล	ความสัมพันธ์กับนักเรียน						รวมทั้งสิ้น	
	พ่อ		แม่		ผู้ปกครอง		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
เพศ								
ชาย	135	100.00	0	0.00	38	40.43	173	35.09
หญิง	0	0.00	264	100.00	56	59.57	320	64.91
รวม	135	100.00	264	100.00	94	100.00	493	100.00
อายุ								
ต่ำกว่า 31 ปี	1	0.74	5	1.89	10	10.64	16	3.25
31 – 40 ปี	28	20.74	111	42.05	18	19.15	157	31.85
41 – 50 ปี	79	58.52	132	50.00	18	19.15	229	46.45
51-60 ปี	24	17.78	15	5.68	25	26.60	64	12.98
61 ขึ้นไป	3	2.22	1	0.38	23	24.47	27	5.48
รวม	135	100.00	264	100.00	94	100.00	493	100.00
การศึกษา								
ประถมศึกษา	75	55.56	163	61.74	60	63.83	298	60.45
มัธยมศึกษาตอนต้น	24	17.78	37	14.02	15	15.96	76	15.42
มัธยมศึกษาตอนปลาย	23	17.04	39	14.77	6	6.38	68	13.79
อนุปริญญา	2	1.48	11	4.17	5	5.32	18	3.65
ปริญญาตรี	8	5.93	11	4.17	4	4.26	23	4.67
อื่น ๆ	3	2.22	3	1.14	4	4.26	10	2.03
รวม	135	100.00	264	100.00	94	100.00	493	100.00

คุณลักษณะ ส่วนบุคคล	ความสัมพันธ์กับนักเรียน						รวมทั้งสิ้น	
	พ่อ		แม่		ผู้ปกครอง		จำนวน	ร้อยละ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
อาชีพ								
เกษตรกร	44	32.59	73	27.65	15	15.96	132	26.77
ค้าขาย	36	26.67	72	27.27	28	29.79	136	27.59
รับจ้างทั่วไป	34	25.19	82	31.06	33	35.11	149	30.22
พนักงานบริษัท/โรงงาน	8	5.93	12	4.55	7	7.45	27	5.48
ข้าราชการ	10	7.41	6	2.27	0	0.00	16	3.25
อื่น ๆ	3	2.22	19	7.20	11	11.70	33	6.69
รวม	135	100.00	264	100.00	94	100.00	493	100.00
รายได้								
ไม่เกิน 5000 บาท	28	20.74	80	30.30	35	37.23	143	29.01
5001 - 10000 บาท	61	45.19	101	38.26	31	32.98	193	39.15
10001 - 15000 บาท	21	15.56	36	13.64	13	13.83	70	14.20
15001 - 20000 บาท	10	7.41	19	7.20	3	3.19	32	6.49
20001 บาทขึ้นไป	15	11.11	28	10.61	12	12.77	55	11.16
รวม	135	100.00	264	100.00	94	100.00	493	100.00
ความปรารถนาด้านการศึกษาของบุตรหลาน								
มัธยมศึกษาตอนต้น	10	7.41	18	6.82	7	7.45	35	7.10
มัธยมศึกษาตอนปลาย	18	13.33	41	15.53	19	20.21	78	15.82
อนุปริญญา	7	5.19	9	3.41	5	5.32	21	4.26
ปริญญาตรี	48	35.56	90	34.09	28	29.79	166	33.67
สูงกว่าปริญญาตรี	43	31.85	77	29.17	30	31.91	150	30.43
อื่น ๆ	9	6.67	29	10.98	5	5.32	43	8.72
รวม	135	100.00	264	100.00	94	100.00	493	100.00

4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้จำนวน 27 ตัวแปรที่ใช้ในโมเดลการวิจัย เป็นการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง เพื่อศึกษาลักษณะการกระจายและการแจกแจงของตัวแปร ดังปรากฏในตาราง 4.12

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวแปรภายนอกจำนวน 3 ตัวแปร พบว่ามีคะแนนต่ำสุดเป็น 1.00 คะแนนสูงสุดเป็น 5.00 และมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.10 ถึง 3.71 โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ตัวแปรบริบทชีวิตของพ่อแม่ ตัวแปรที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ตัวแปรความเชื่อที่จิตใจพ่อแม่ ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของตัวแปรมีค่าระหว่าง 16.54 ถึง 21.65 ตัวแปรที่มีการกระจายต่ำสุดคือ ตัวแปรความเชื่อที่จิตใจพ่อแม่ ตัวแปรที่มีการกระจายสูงสุดคือ ตัวแปรบริบทชีวิตของพ่อแม่ เมื่อพิจารณาการแจกแจงของข้อมูลพบว่า ค่าความเบ้มีค่าระหว่าง -0.94 ถึง 0.04 และมีค่าความโด่งอยู่ระหว่าง 0.19 ถึง 2.35

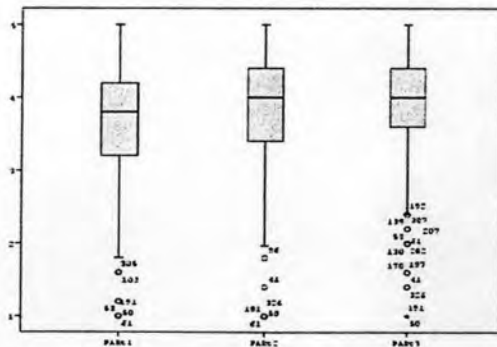
เมื่อพิจารณาตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวแปรภายใน พบว่ามีคะแนนต่ำสุดเป็น 1.00 คะแนนสูงสุดเป็น 5.00 และมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.71 ถึง 3.94 ค่าสัมประสิทธิ์การกระจายมีค่าระหว่าง 18.79 ถึง 33.44 มีค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -0.83 ถึง 0.07 และมีค่าความโด่งระหว่าง -0.37 ถึง 1.56

เมื่อพิจารณาตัวแปรที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้งในภาพรวม พบว่า การวัดครั้งที่ 1 ของแต่ละตัวแปรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และการวัดครั้งที่ 3 ของแต่ละตัวแปรมีค่าสูงสุด โดยค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายในการวัดครั้งที่ 1 มีค่าสูงสุด ดังแสดงในแผนภูมิ box plot ในแผนภาพ 4.9 – 4.16

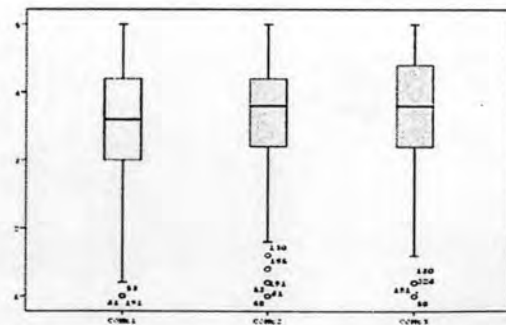
ตาราง 4.12 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	Min	Max	Mean	SD.	CV. (%)	Sk	Ku
MBL	1.24	5.00	3.71	0.61	16.54	-0.94	2.35
LCT	1.22	5.00	3.10	0.67	21.65	0.04	0.19
TSK	1.00	5.00	3.65	0.76	20.91	-0.55	0.51
PART1	1.00	5.00	3.74	0.78	20.79	-0.70	0.93
PART2	1.00	5.00	3.86	0.75	19.32	-0.83	1.56
PART3	1.00	5.00	3.94	0.74	18.79	-0.74	0.87
COMt1	1.00	5.00	3.60	0.79	21.84	-0.47	0.40
COMt2	1.00	5.00	3.73	0.77	20.57	-0.61	0.80
COMt3	1.00	5.00	3.78	0.78	20.60	-0.61	0.50

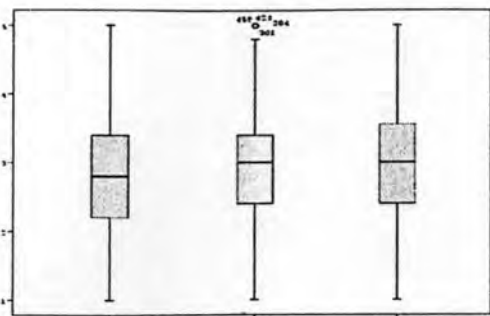
ตัวแปร	Min	Max	Mean	SD.	CV. (%)	Sk	Ku
VOLt1	1.00	5.00	2.77	0.86	30.96	0.09	-0.29
VOLt2	1.00	5.00	2.90	0.88	30.17	-0.11	-0.31
VOLt3	1.00	5.00	2.93	0.90	30.51	-0.05	-0.28
LRNt1	1.00	5.00	3.37	0.77	22.94	-0.21	0.08
LRNt2	1.00	5.00	3.54	0.74	20.93	-0.33	0.30
LRNt3	1.00	5.00	3.61	0.79	21.74	-0.41	0.29
DCSt1	1.00	5.00	2.95	0.90	30.60	-0.13	-0.15
DCSt2	1.00	5.00	3.10	0.91	29.44	-0.30	-0.08
DCSt3	1.00	5.00	3.14	0.92	29.44	-0.31	-0.13
COLt1	1.00	5.00	3.06	0.91	29.79	-0.09	-0.28
COLt2	1.00	5.00	3.21	0.92	28.66	-0.30	-0.24
COLt3	1.00	5.00	3.27	0.93	28.43	-0.29	-0.27
LSt1	1.00	5.00	3.23	0.72	22.30	-0.17	0.41
LSt2	1.00	5.00	3.43	0.67	19.67	-0.28	0.41
LSt3	1.17	5.00	3.59	0.72	20.08	-0.32	0.30
LBt1	1.00	5.00	2.91	0.97	33.44	0.07	-0.37
LBt2	1.00	5.00	3.45	0.84	24.27	-0.29	-0.15
LBt3	1.00	5.00	3.80	0.85	22.36	-0.68	0.35

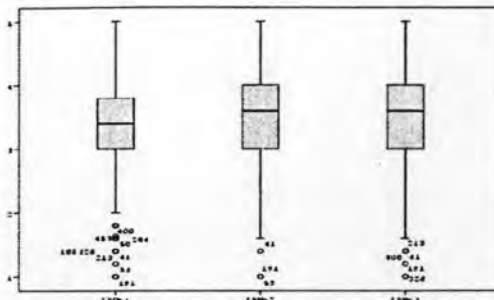
แผนภาพ 4.9 แผนภูมิ boxplot ของตัวแปร PAR
ที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

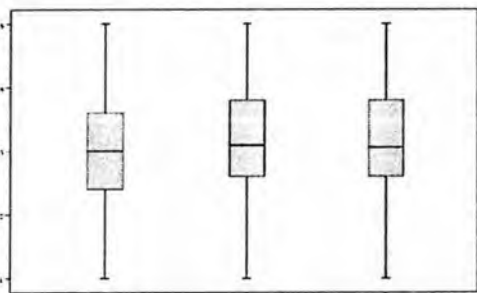
แผนภาพ 4.10 แผนภูมิ boxplot ของตัวแปร
COM ที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

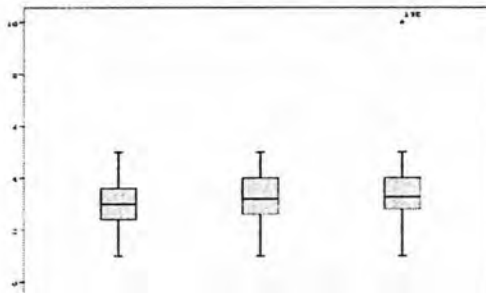
แผนภาพ 4.11 แผนภูมิ boxplot ของตัวแปร VOL
ที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

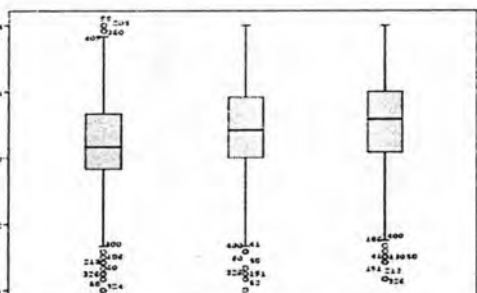
แผนภาพ 4.12 แผนภูมิ boxplot ของตัวแปร LRN
ที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

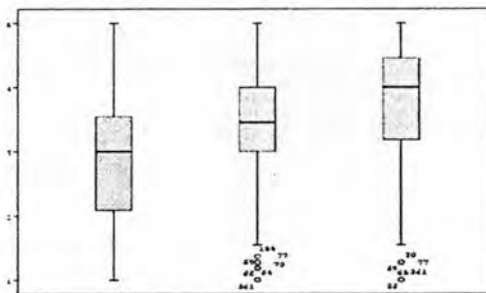
แผนภาพ 4.13 แผนภูมิ boxplot ของตัวแปร DCS
ที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

แผนภาพ 4.14 แผนภูมิ boxplot ของตัวแปร COL
ที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

แผนภาพ 4.15 แผนภูมิ boxplot ของตัวแปร LS
ที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

แผนภาพ 4.16 แผนภูมิ boxplot ของตัวแปร LB
ที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

4.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในโมเดลการวิจัย จำนวน 27 ตัวแปร แสดงไว้ในตาราง 4.13

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 27 ตัว รวม 351 คู่ พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 289 คู่ และ .05 จำนวน 24 คู่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง -0.07 ถึง 0.92 ค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดมีค่าเท่ากับ 0.00 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพฤติกรรม การเรียนรู้จากการวัดครั้งที่ 2 (LBt2) และ การร่วมมือรวมพลังกับชุมชนจากการวัดครั้งที่ 1 (COLt1) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดมีค่าเท่ากับ 0.92 เป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พฤติกรรมการเรียนรู้จากการวัดครั้งที่ 2 (LBt2) และ พฤติกรรมการเรียนรู้จากการวัดครั้งที่ 1 (LBt1) ในภาพรวม ความสัมพันธ์มีค่าตั้งแต่ต่ำไปจนถึงมาก ค่า Bartlett's Test of Sphericity มีค่าเท่ากับ 17784.85 ค่า $p = .000$ ที่องศาอิสระ 351 แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าดัชนี KMO มีค่าเท่ากับ 0.908 แสดงว่าเมทริกซ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ไม่ใช่เมทริกซ์เอกลักษณ์และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีมากพอที่จะนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุได้

ผลการตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ โดยการวิเคราะห์ค่าสถิติ Tolerance ค่า VIF และค่า Condition Index พบว่า ค่า Tolerance ที่ได้มีค่ามากกว่า 0.19 ค่า VIF ไม่เกิน 5.3 และค่า Condition Index ไม่เกิน 30 แสดงว่า ตัวแปรเหล่านี้ไม่มีปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ รายละเอียดแสดงดังตาราง 4.14

ตาราง 4.13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้

	MBL	LCT	TSK	PAR1	COM1	VOL1	LRN1	DCS1	COL1	LS1	LB1	PAR2	COM2	VOL2	LRN2	DCS2	COL2	LS2	LB2	PAR3	COM3	VOL3	LRN3	DCS3	COL3	LS3	LB3	
MBL	1.000																											
LCT	.671**	1.000																										
TSK	.627**	.597**	1.000																									
PAR1	.645**	.534**	.537**	1.000																								
COM1	.527**	.443**	.622**	.726**	1.000																							
VOL1	.329**	.557**	.327**	.374**	.425**	1.000																						
LRN1	.564**	.516**	.487**	.661**	.651**	.541**	1.000																					
DCS1	.400**	.532**	.408**	.418**	.455**	.739**	.605**	1.000																				
COL1	.384**	.523**	.392**	.435**	.457**	.706**	.602**	.796**	1.000																			
LS1	.489**	.495**	.436**	.589**	.519**	.554**	.665**	.579**	.622**	1.000																		
LB1	.105*	0.075	.105*	.109*	.091*	-0.008	.151**	0.019	-0.004	.097*	1.000																	
PAR2	.669**	.563**	.554**	.853**	.670**	.347**	.616**	.378**	.374**	.510**	0.076	1.000																
COM2	.573**	.468**	.633**	.655**	.869**	.377**	.576**	.441**	.427**	.475**	0.067	.723**	1.000															
VOL2	.321**	.561**	.320**	.286**	.315**	.869**	.448**	.671**	.658**	.478**	-0.024	.331**	.387**	1.000														
LRN2	.578**	.543**	.525**	.598**	.588**	.497**	.846**	.561**	.555**	.589**	.100*	.642**	.649**	.554**	1.000													
DCS2	.389**	.533**	.392**	.346**	.378**	.704**	.513**	.885**	.724**	.500**	-0.010	.384**	.468**	.754**	.607**	1.000												
COL2	.397**	.527**	.380**	.348**	.372**	.644**	.495**	.720**	.862**	.514**	-0.009	.389**	.456**	.713**	.500**	.803**	1.000											
LS2	.563**	.549**	.477**	.548**	.493**	.518**	.646**	.580**	.593**	.835**	0.073	.601**	.587**	.566**	.717**	.612**	.630**	1.000										
LB2	.119**	.091*	.130**	.146**	.113*	-0.018	.158**	0.013	-0.001	.119**	.919**	.100*	.095*	-0.040	.111*	-0.026	-0.015	.095*	1.000									
PAR3	.632**	.561**	.524**	.780**	.640**	.332**	.605**	.381**	.354**	.493**	0.075	.870**	.598**	.361**	.656**	.398**	.403**	.581**	.107*	1.000								
COM3	.566**	.472**	.608**	.640**	.826**	.375**	.577**	.428**	.413**	.489**	0.065	.697**	.902**	.370**	.624**	.448**	.440**	.563**	.095*	.753**	1.000							
VOL3	.317**	.550**	.308**	.255**	.287**	.830**	.432**	.647**	.621**	.456**	-0.059	.341**	.376**	.900**	.506**	.711**	.673**	.540**	-0.070	.381**	.419**	1.000						
LRN3	.538**	.518**	.465**	.532**	.525**	.464**	.783**	.523**	.497**	.544**	.090*	.595**	.581**	.500**	.865**	.565**	.547**	.661**	.102*	.680**	.657**	.556**	1.000					
DCS3	.374**	.507**	.362**	.332**	.345**	.647**	.488**	.843**	.670**	.475**	0.011	.367**	.424**	.686**	.536**	.907**	.734**	.577**	0.016	.430**	.475**	.724**	.627**	1.000				
COL3	.373**	.498**	.342**	.343**	.358**	.626**	.492**	.700**	.830**	.508**	-0.009	.371**	.435**	.673**	.563**	.761**	.914**	.600**	-0.021	.445**	.473**	.698**	.617**	.798**	1.000			
LS3	.542**	.508**	.434**	.497**	.455**	.486**	.601**	.521**	.504**	.730**	0.054	.558**	.552**	.518**	.684**	.570**	.576**	.871**	0.084	.609**	.591**	.528**	.743**	.603**	.624**	1.000		
LB3	.082*	0.066	.129**	.134**	.097*	-0.037	.125**	0.002	-0.006	.131**	.769**	.112*	.090*	-0.067	.068*	-0.040	-0.035	.103*	.888**	.090*	.096*	-0.063	0.087	-0.033	-0.034	0.080	1.000	
Mean	3.713	3.104	3.652	3.738	3.600	2.771	3.366	2.946	3.057	3.233	2.907	3.859	3.731	2.902	3.542	3.104	3.209	3.426	3.450	3.944	3.784	2.934	3.610	3.135	3.284	3.588	3.802	
S.D.	0.614	0.672	0.764	0.777	0.786	0.858	0.772	0.901	0.911	0.721	0.972	0.745	0.767	0.876	0.741	0.914	0.920	0.674	0.837	0.741	0.779	0.895	0.785	0.923	0.978	0.721	0.850	

Bartlett's Test of Sphericity Chi-Square = 17784.853; df = 351; p = .000; Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy = .908

ตาราง 4.14 ผลการตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ

ตัวแปร	Tolerance	VIF	Condition Index
MBL	-	-	1.00
LCT	0.64	1.56	11.23
TSK	0.64	1.56	13.08
PART1	-	-	1.00
COMt1	0.56	1.79	7.64
VOLt1	0.40	2.48	12.39
LRNt1	0.38	2.63	16.86
DCSt1	0.29	3.44	18.23
COLt1	0.30	3.30	19.21
LSt1	0.47	2.15	21.81
Lbt1	0.96	1.04	23.97
PART2	-	-	1.00
COMt2	0.54	1.84	8.50
VOLt2	0.39	2.59	14.29
LRNt2	0.37	2.70	18.08
DCSt2	0.27	3.65	20.89
COLt2	0.31	3.27	22.21
LSt2	0.40	2.53	23.36
Lbt2	0.96	1.04	27.15
PART3	-	-	1.00
COMt3	0.54	1.85	8.64
VOLt3	0.44	2.28	14.72
LRNt3	0.34	2.96	16.27
DCSt3	0.31	3.22	20.47
COLt3	0.38	2.65	21.64
LSt3	0.39	2.56	22.10
Lbt3	0.97	1.04	27.67

4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้ง ได้แก่ ตัวแปรการเลี้ยงดูจากการวัด 3 ครั้ง (PART1 PART2 และ PART3) ตัวแปรการสื่อสารจากการวัด 3 ครั้ง (COMt1 COMt2 และ COMt3) ตัวแปรการอาสาสมัครจากการวัด 3 ครั้ง (VOLT1 VOLT2 และ VOLT3) ตัวแปรการเรียนรู้ที่บ้านจากการวัด 3 ครั้ง (VOLT1 LRNI2 และ LRNI3) ตัวแปรการตัดสินใจจากการวัด 3 ครั้ง (DCST1 DCST2 และ DCST3) ตัวแปรการร่วมมือรวมพลังกับชุมชนจากการวัด 3 ครั้ง (COLT1 COLT2 และ COLT3) ตัวแปรการมีทักษะชีวิตจากการวัด 3 ครั้ง (LST1 LST2 และ LST3) และตัวแปรพฤติกรรมการเรียนรู้จากการวัด 3 ครั้ง (LBT1 LBT2 และ LBT3) ดังผลการวิเคราะห์ที่นำเสนอต่อไป

4.4.1 ผลการทดสอบเงื่อนไขความเป็น sphericity ของค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

ก่อนการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำของตัวแปรที่มีการวัด 3 ครั้ง ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความเป็น sphericity ของเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมของตัวแปรที่มีการวัด 3 ครั้ง ได้แก่ ตัวแปรการเลี้ยงดูจากการวัด 3 ครั้ง (PART1 PART2 และ PART3) ตัวแปรการสื่อสารจากการวัด 3 ครั้ง (COMt1 COMt2 และ COMt3) ตัวแปรการอาสาสมัครจากการวัด 3 ครั้ง (VOLT1 VOLT2 และ VOLT3) ตัวแปรการเรียนรู้ที่บ้านจากการวัด 3 ครั้ง (VOLT1 LRNI2 และ LRNI3) ตัวแปรการตัดสินใจจากการวัด 3 ครั้ง (DCST1 DCST2 และ DCST3) ตัวแปรการร่วมมือรวมพลังกับชุมชนจากการวัด 3 ครั้ง (COLT1 COLT2 และ COLT3) ตัวแปรการมีทักษะชีวิตจากการวัด 3 ครั้ง (LST1 LST2 และ LST3) และตัวแปรพฤติกรรมการเรียนรู้จากการวัด 3 ครั้ง (LBT1 LBT2 และ LBT3) เพื่อดูว่าเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเป็นตัวแปรการวัดซ้ำแล้ว เมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมจะเป็นเมทริกซ์เอกลักษณะหรือไม่ สำหรับกำหนดสูตรการหาค่า degree of freedom ได้ถูกต้องเมื่อทำการทดสอบความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ

ผลจากการทดสอบความเป็น sphericity ของข้อมูลทุกชุด โดยใช้การทดสอบของ Mauchly พบว่า ข้อมูลทุกชุดเมื่อแปลงเป็นตัวแปรการวัดซ้ำจะมีเมทริกซ์ความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมเป็นเมทริกซ์เอกลักษณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้นในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้ง ผู้วิจัยจะใช้การประมาณค่าแบบ Greenhouse-Geisser แทนการประมาณค่าแบบ sphericity assumed รายละเอียดดังตาราง

ตาราง 4.15 ผลการทดสอบ sphericity ของตัวแปรที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

ตัวแปร	Mauchly's W	Approx. Chi-Square	df	Sig.	Epsilon		
					Greenhouse-Geisser	Huynh-Feldt	Lower-bound
PAR	0.876	64.737	2.000	0.000	0.890	0.893	0.500
COM	0.882	61.639	2.000	0.000	0.894	0.898	0.500
VOL	0.911	46.012	2.000	0.000	0.918	0.921	0.500
LRN	0.898	52.942	2.000	0.000	0.907	0.910	0.500
DCS	0.906	48.405	2.000	0.000	0.914	0.917	0.500
COL	0.914	44.184	2.000	0.000	0.921	0.924	0.500
LS	0.761	133.882	2.000	0.000	0.807	0.810	0.500
LB	0.528	313.602	2.000	0.000	0.679	0.681	0.500

4.4.2 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้ง ด้วยการใช one-way ANOVA repeated measure พบว่า ค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้งทุกตัวแปร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยค่าเฉลี่ยจากการวัดครั้งที่ 1 มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการวัดครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 และค่าเฉลี่ยจากการวัดครั้งที่ 2 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการวัดครั้งที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทุกตัวแปร ยกเว้นตัวแปรการอาสาสมัคร และการตัดสินใจที่มีค่าเฉลี่ยจากการวัดครั้งที่ 2 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการวัดครั้งที่ 3 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รายละเอียดดังตาราง 4.16 และตาราง 4.17

ผลการพลอตค่าคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้งลงในกราฟ พบว่า กราฟคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้งทุกตัวแปร มีลักษณะเกือบเป็นเส้นตรง โดยกราฟมีความชันจากช่วงการวัดครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 มากกว่าความชันจากช่วงการวัดครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3

ตาราง 4.16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

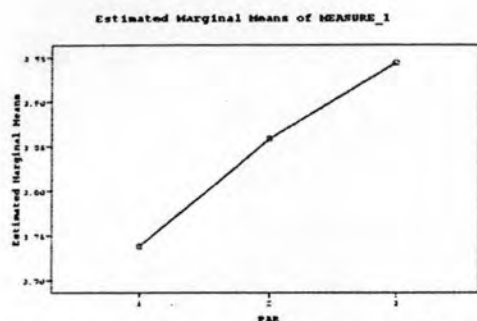
Source	Type III SS	df	MS	F	Sig.
PAR	10.527	1.780	5.914	55.540	0.000
Error(PAR)	93.257	875.815	0.106		
COM	8.823	1.789	4.932	54.152	0.000
Error(COM)	80.162	880.161	0.091		
VOL	7.445	1.836	4.055	36.241	0.000
Error(VOL)	101.070	903.205	0.112		
LRN	15.605	1.815	8.600	78.190	0.000
Error(LRN)	98.189	892.748	0.110		

Source	Type III SS	df	MS	F	Sig.
DCS	10.095	1.828	5.521	49.723	0.000
Error(DCS)	99.884	899.549	0.111		
COL	13.219	1.842	7.178	48.014	0.000
Error(COL)	135.454	906.029	0.150		
LS	31.057	1.615	19.234	163.348	0.000
Error(LS)	93.542	794.409	0.118		
LB	200.322	1.359	147.439	851.647	0.000
Error(LB)	115.727	668.468	0.173		

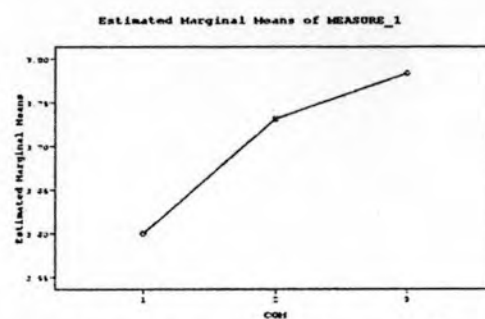
ตาราง 4.17 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของตัวแปรที่มีการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

ตัวแปร	การวัด	Mean Difference	S.E.	Sig
PAR	ครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 2	-0.121	0.019	0.000
	ครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 3	-0.206	0.023	0.000
	ครั้งที่ 2 กับ ครั้งที่ 3	-0.085	0.017	0.000
COM	ครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 2	-0.132	0.018	0.000
	ครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 3	-0.184	0.021	0.000
	ครั้งที่ 2 กับ ครั้งที่ 3	-0.052	0.015	0.002
VOL	ครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 2	-0.132	0.020	0.000
	ครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 3	-0.164	0.023	0.000
	ครั้งที่ 2 กับ ครั้งที่ 3	-0.032	0.018	0.223
LRN	ครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 2	-0.176	0.019	0.000
	ครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 3	-0.244	0.023	0.000
	ครั้งที่ 2 กับ ครั้งที่ 3	-0.068	0.018	0.001
DCS	ครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 2	-0.158	0.020	0.000
	ครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 3	-0.189	0.023	0.000
	ครั้งที่ 2 กับ ครั้งที่ 3	-0.031	0.018	0.242
COL	ครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 2	-0.153	0.022	0.000
	ครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 3	-0.227	0.027	0.000
	ครั้งที่ 2 กับ ครั้งที่ 3	-0.074	0.022	0.002
LS	ครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 2	-0.193	0.018	0.000
	ครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 3	-0.355	0.024	0.000
	ครั้งที่ 2 กับ ครั้งที่ 3	-0.162	0.016	0.000

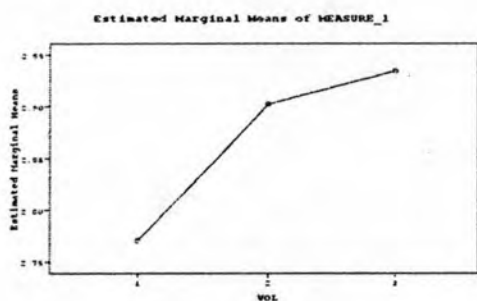
ตัวแปร	การวัด	Mean Difference	S.E.	Sig.
LB	ครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 2	-0.543	0.017	0.000
	ครั้งที่ 1 กับ ครั้งที่ 3	-0.895	0.028	0.000
	ครั้งที่ 2 กับ ครั้งที่ 3	-0.352	0.018	0.000

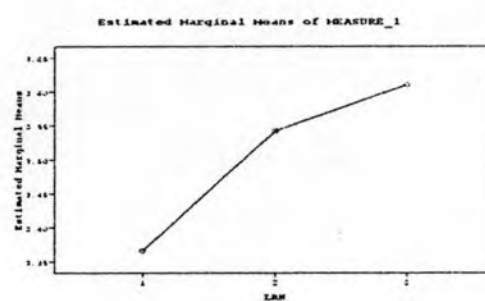
แผนภาพ 4.17 พัฒนาการของตัวแปรการเลี้ยงดูจากการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

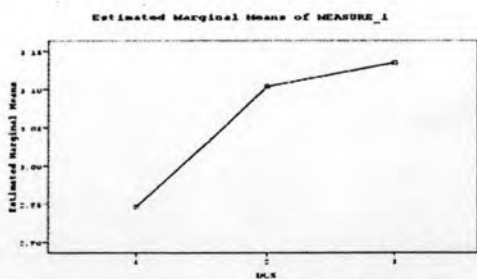
แผนภาพ 4.18 พัฒนาการของตัวแปรการสื่อสารจากการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

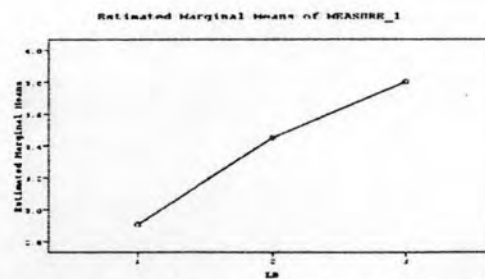
แผนภาพ 4.19 พัฒนาการของตัวแปรการอาสาสมัครจากการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

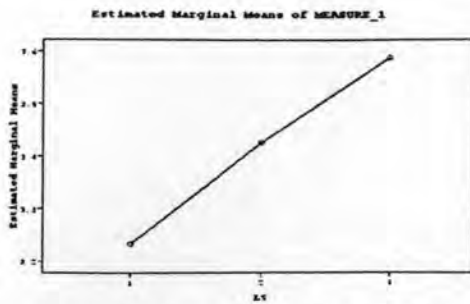
แผนภาพ 4.20 พัฒนาการของตัวแปรการเรียนรู้ที่บ้านจากการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

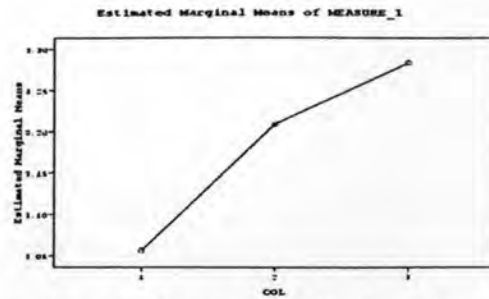
แผนภาพ 4.21 พัฒนาการของตัวแปรการตัดสินใจจากการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

แผนภาพ 4.22 พัฒนาการของตัวแปรการร่วมมือรวมพลังกับชุมชนจากการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

แผนภาพ 4.23 พัฒนาการของตัวแปรการมีทักษะชีวิตจากการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

แผนภาพ 4.24 พัฒนาการของตัวแปรพฤติกรรมการเรียนรู้จากการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

4.5 ผลการวิเคราะห์โมเดลพัฒนาการที่มีตัวแปรแฝงลำดับขั้นที่สอง

4.5.1 การวิเคราะห์โมเดลพัฒนาการที่มีตัวแปรแฝงแบบไม่มีเงื่อนไข (Unconditional Latent Growth Model)

การวิเคราะห์โมเดลพัฒนาการแฝงแบบไม่มีเงื่อนไข มีวัตถุประสงค์เพื่อระบุรูปแบบฟังก์ชันของพัฒนาการของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยกำหนดให้ตัวบ่งชี้หนึ่งตัวเป็นตัวบ่งชี้อ้างอิง (reference indicator) มีน้ำหนัก (loading) เป็น 1 ในแต่ละช่วงเวลาและกำหนดให้น้ำหนักขององค์ประกอบของตัวแปรแฝงในแต่ละช่วงเวลามีค่าเท่ากัน เพื่อคำนวณค่าของตัวแปรแฝงที่วัดแต่ละครั้ง น้ำหนักขององค์ประกอบ intercept กำหนดให้มีค่าเป็น 1 แทนค่าตั้งต้นของโค้งพัฒนาการ (growth curve) และระบุ error covariances ของตัวบ่งชี้ของตัวแปรแฝงที่มีการวัดซ้ำซึ่งเป็นตัวบ่งชี้เดียวกันที่วัดในแต่ละช่วงเวลา ในโมเดล 1 ผู้วิจัยทดสอบโมเดลที่ไม่มีพัฒนาการ (level only model) โดยกำหนดน้ำหนักขององค์ประกอบ slope ในการวัดแต่ละครั้งเป็น 0 จากนั้นผู้วิจัยพัฒนาโมเดล 2 เพื่อดูแบบแผนของพัฒนาการว่าเป็นเส้นตรงหรือไม่ โดยกำหนดน้ำหนักขององค์ประกอบ slope ในการวัดแต่ละครั้งเป็น 1 2 และ 3 ตามลำดับ สำหรับโมเดล 3 กำหนดค่าน้ำหนักขององค์ประกอบ slope เฉพาะการวัดครั้งที่ 1 และ 2 มีค่าเป็น 1 และ 2 ตามลำดับ เกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้องของโมเดลพิจารณาจากค่าดัชนี NNFI และค่า RMSEA โดยค่า NNFI ที่มีค่า .90 ขึ้นไป และค่า RMSEA ต่ำกว่า .05 ถือว่าเป็นโมเดลที่มีความสอดคล้องที่สามารถยอมรับได้ (Hong & Ho, 2005)

ผลจากการวิเคราะห์โมเดลพัฒนาการแฝงแบบไม่มีเงื่อนไขในตาราง 4.18 และแผนภาพ 4.25 – 4.26 พบว่า โมเดลที่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของพัฒนาการของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และพัฒนาการผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน คือ โมเดลพัฒนาการเชิงเส้นตรงของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ (โมเดล 2_PI) มีค่า $\chi^2 = 961.564$ $df = 124$ ค่า NNFI = 0.966 และ

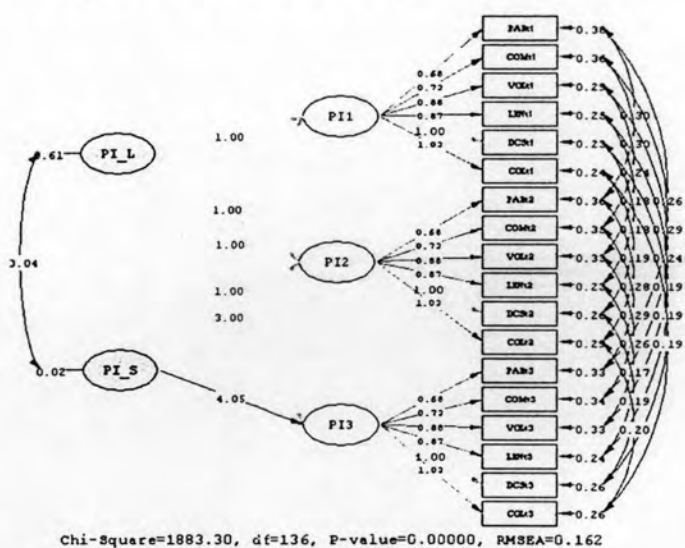
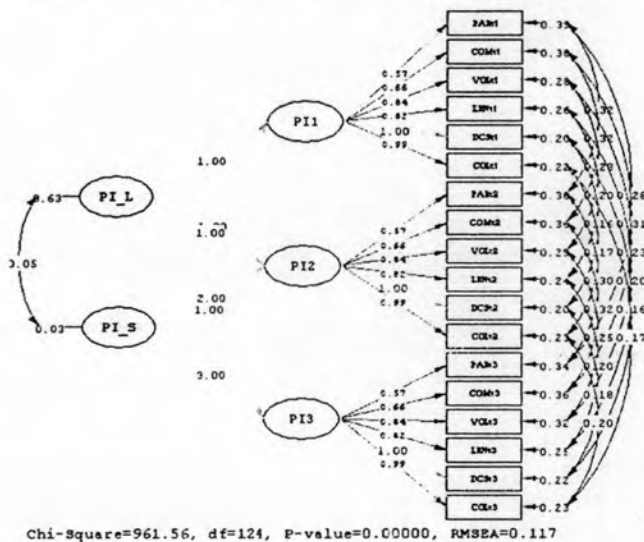
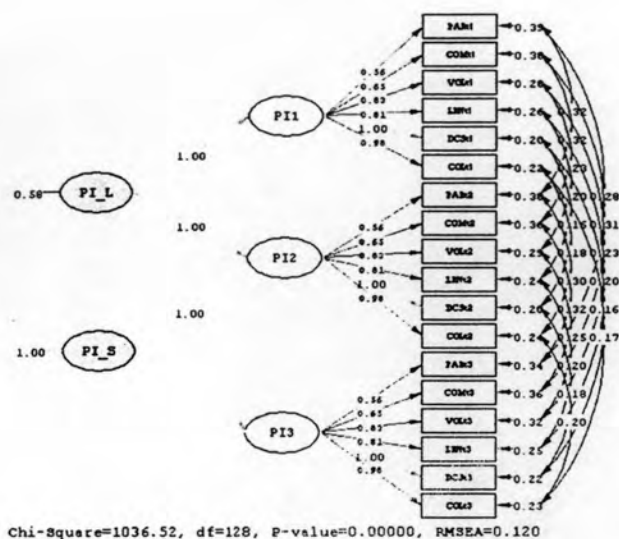
ค่า RMSEA = 0.117 และโมเดลพัฒนาการเชิงเส้นตรงของพัฒนาการผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (โมเดล 2_ACH) มีค่า $\chi^2 = 6.075$ $df = 4$ ค่า NNFI = 0.996 และค่า RMSEA = 0.032 โดยโมเดลพัฒนาการเชิงเส้นตรงของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่มีค่าเฉลี่ยคะแนนตั้งต้นเท่ากับ 2.789 และค่าเฉลี่ยของคะแนนความชันเท่ากับ 0.158 และโมเดลพัฒนาการผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยคะแนนตั้งต้นเท่ากับ 2.369 และค่าเฉลี่ยของคะแนนความชันเท่ากับ 0.539 แสดงดังตาราง 4.19

ตาราง 4.18 ดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลพัฒนาการที่มีตัวแปรแฝงแบบไม่มีเงื่อนไขของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

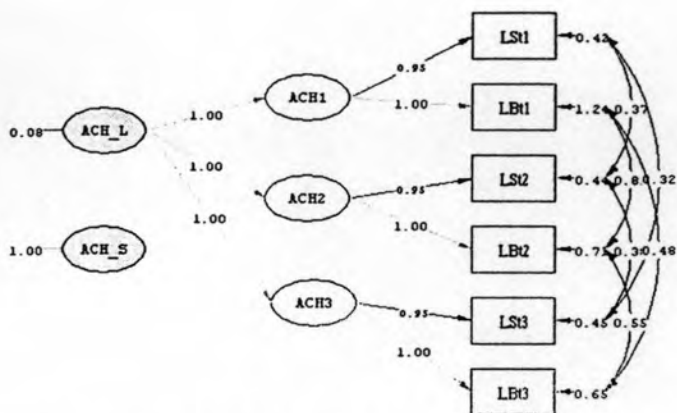
โมเดล	χ^2	df	NNFI	RMSEA
โมเดล 1_PI	1036.518	128	0.964	0.120
โมเดล 2_PI	961.564	124	0.966	0.117
โมเดล 3_PI	1883.303	136	0.942	0.162
โมเดล 1_ACH	515.237	9	0.447	0.338
โมเดล 2_ACH	6.075	4	0.996	0.032
โมเดล 3_ACH	52.810	6	0.943	0.126

ตาราง 4.19 ค่าพารามิเตอร์ของโมเดลพัฒนาการที่มีตัวแปรแฝงของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่และผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

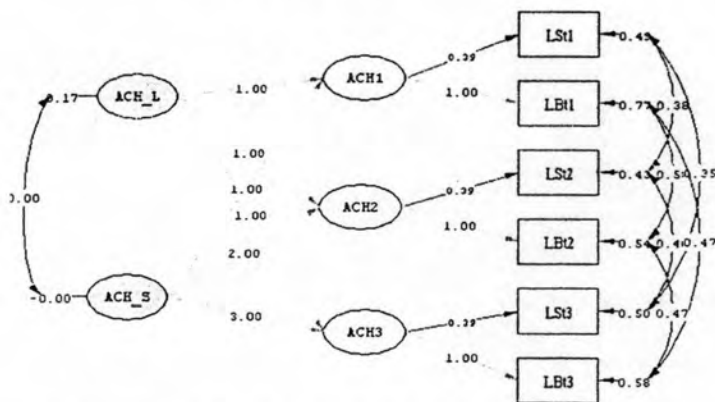
ค่าพารามิเตอร์	โมเดล_PI	โมเดล_ACH
Mean of intercept	2.789	2.369
Mean of slope	0.158	0.539

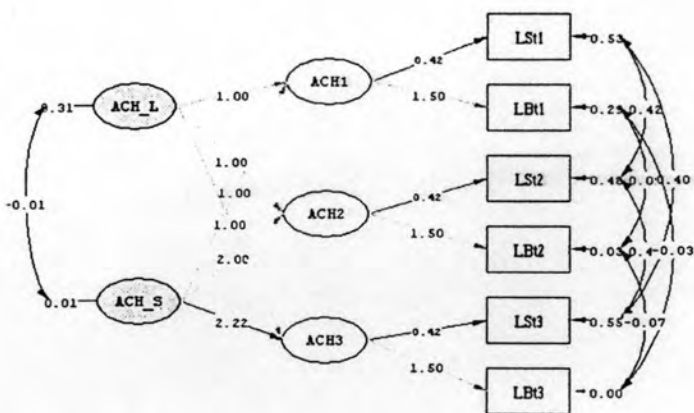
แผนภาพ 4.25 โมเดลพัฒนาการที่มีตัวแปรแฝงแบบไม่มีเงื่อนไขของพัฒนาการการมีส่วนร่วมของพ่อแม่

Chi-Square=515.24, df=9, P-value=0.00000, RMSEA=0.338

Chi-Square=6.08, df=4, P-value=0.19360, RMSEA=0.032

Chi-Square=52.81, df=6, P-value=0.00000, RMSEA=0.126

แผนภาพ 4.26 โมเดลพัฒนาการที่มีตัวแปรแฝงแบบไม่มีเงื่อนไขของพัฒนาการ
ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

4.4 ผลการวิเคราะห์โมเดลพัฒนาการแฝงแบบมีเงื่อนไข (Conditional Latent Growth Model)

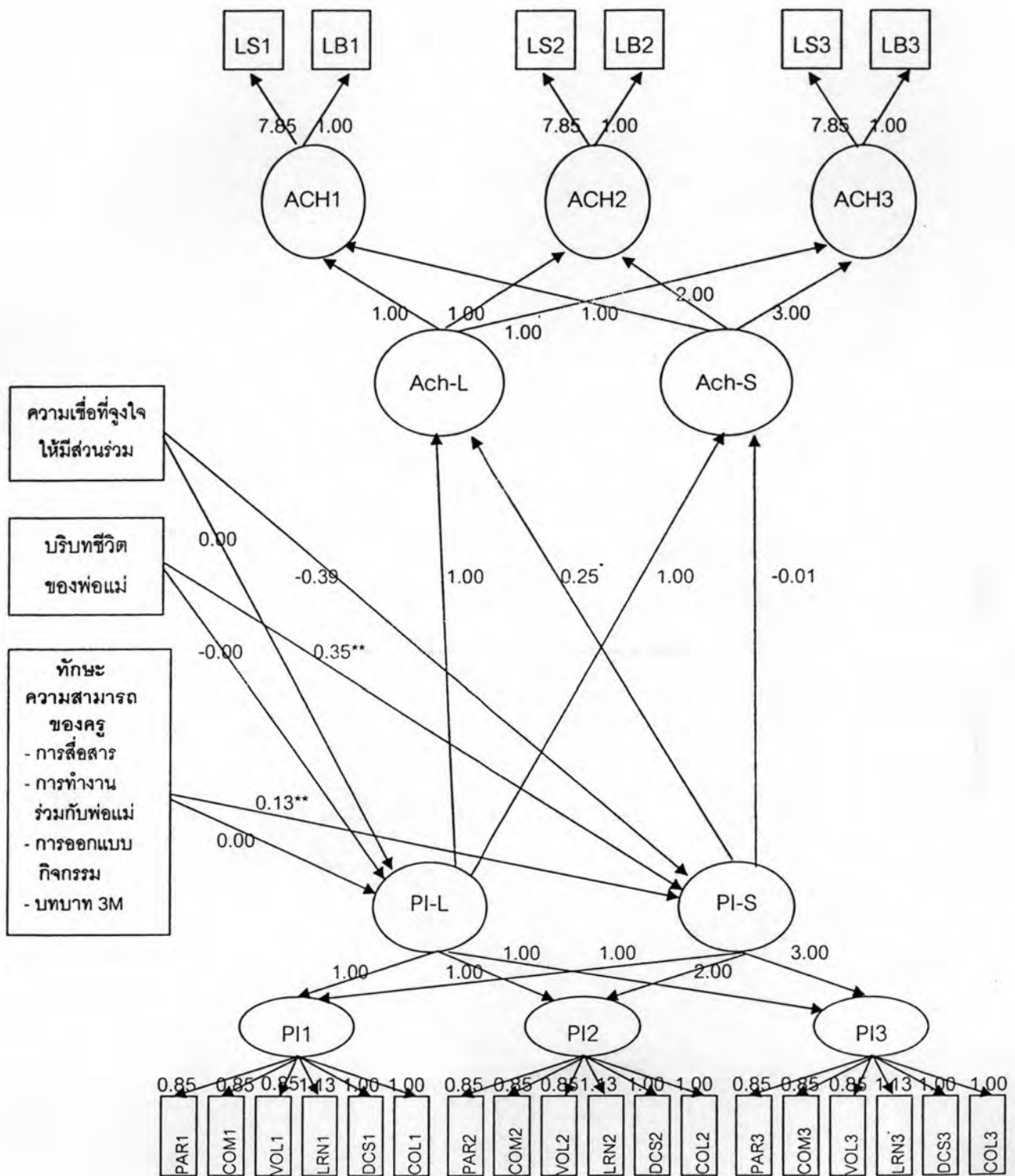
หลังการระบุโมเดลพัฒนาการที่มีตัวแปรแฝงแบบไม่มีเงื่อนไขที่มีความสอดคล้องกลมกลืนดีที่สุดแล้ว ผู้วิจัยได้พัฒนาโมเดลแบบมีเงื่อนไขเพื่อตรวจสอบอิทธิพลของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีต่อพัฒนาการการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ และอิทธิพลของพัฒนาการการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ที่มีต่อพัฒนาการผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตามโมเดลสมมติฐานการวิจัย แสดงดังแผนภาพ 4.27

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมมติฐานการวิจัยในตาราง 4.20 พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่า chi-square เท่ากับ 150.05 มีค่า $p = 0.079$ ที่องศาอิสระเท่ากับ 127 ค่าดัชนี NNFI = 0.998 และค่า RMSEA = 0.019

สำหรับค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของตัวแปรสังเกตได้มีค่าระหว่าง 0.130 – 0.902 ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงสูงสุดได้แก่ตัวแปรการเรียนรู้ที่บ้านจากการวัดครั้งที่ 3 ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงต่ำสุดได้แก่ตัวแปรพฤติกรรมการเรียนรู้จากการวัดครั้งที่ 3 โดยตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนในตัวแปรแฝงระดับพัฒนาการของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ตัวแปรแฝงความชันของพัฒนาการของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ตัวแปรแฝงระดับพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และ ตัวแปรแฝงความชันของพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ได้ร้อยละ 45.60 27.30 29.63 และ 19.40 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาตัวแปรในโมเดล พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ ตัวแปรบริบทชีวิตของพ่อแม่ และตัวแปรความสามารถของครู เมื่อพิจารณาอิทธิพลของพัฒนาการของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน พบว่า ตัวแปรแฝงความชันของการมีส่วนร่วมของพ่อแม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรแฝงระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่มีอิทธิพลต่อตัวแปรแฝงความชันของผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรแฝงส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง 0.012 – 0.912 ตัวแปรคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ ตัวแปรการเลี้ยงดูจากการวัดครั้งที่ 1 และตัวแปรการเลี้ยงดูจากการวัดครั้งที่ 2 ตัวแปรคู่ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ตัวแปรการเลี้ยงดูจากการวัดครั้งที่ 1 และตัวแปรความชันผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

แผนภาพ4.27 โมเดลพัฒนาการแฝงแบบมีเงื่อนไข

ตาราง 4.20 ค่าสถิติการวิเคราะห์หือทธิพลของโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุและผลที่ตามมาของพัฒนาการการมีส่วนร่วมของพ่อแม่

ตัวแปร เหตุ ตัวแปรผล	PI_L			PI_S			ACH_L			ACH_S		
	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
MBL	0.004 (0.003)	-	0.004 (0.003)	-0.394 (0.045)	-	-0.394 (0.045)	-0.095 (0.037)	-0.095 (0.037)	-	0.008 (0.006)	0.008 (0.006)	
LCT	-0.001 (0.002)	-	-0.001 (0.002)	0.350** (0.036)	-	0.350** (0.036)	0.087 (0.034)	0.087 (0.034)	-	-0.004 (0.004)	-0.004 (0.004)	
TSK	0.002 (0.002)	-	0.002 (0.002)	0.132** (0.026)	-	0.132** (0.026)	0.035 (0.015)	0.035 (0.015)	-	0.001 (0.002)	0.001 (0.002)	
PI_L							1.000	-	1.000	1.000	-	1.000
PI_S							0.252* (0.097)	-	0.252* (0.097)	-0.008 (0.013)	-	-0.008 (0.013)

ค่าสถิติ $\chi^2 = 150.055$ $df = 127$ $p = 0.079$ NNFI = 0.998 RMSEA = 0.01

ตัวแปร	PAR1	COM1	VOL1	LRN1	DCS1	COL1	PAR2	COM2	VOL2	LRN2	DCS2	COL2
ความเที่ยง	0.427	0.451	0.354	0.874	0.456	0.437	0.406	0.436	0.322	0.907	0.414	0.395

ตัวแปร	PART3	COMt3	VOLT3	LRNt3	DCSt3	COLt3	LSt1	LBt1	LSt2	LBt2	LSt3	LBt3
ความเที่ยง	0.442	0.447	0.338	0.902	0.441	0.418	0.505	0.530	0.361	0.408	0.352	0.130

สมการโครงสร้าง	PI_L	PI_S	ACH_L	ACH_S
R ²	0.456	0.273	0.296	0.194

เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง

ตัวแปรแฝง	PI_L	PI_S	PI1	PI2	PI3	ACH_L	ACH_S	ACH1	ACH2	ACH3	MBL	LCT	TSK
PI_L	1.000												
PI_S	0.336	1.000											
PI1	0.749	0.583	1.000										
PI2	0.854	0.671	0.912	1.000									
PI3	0.901	0.732	0.857	0.955	1.000								
ACH_L	0.207	0.151	0.073	0.081	0.080	1.000							
ACH_S	0.419	0.718	0.012	-0.014	-0.034	0.300	1.000						

ตัวแปรแฝง	PI_L	PI_S	PI1	PI2	PI3	ACH_L	ACH_S	ACH1	ACH2	ACH3	MBL	LCT	TSK
ACH1	0.249	-0.283	0.048	0.054	0.048	0.776	0.457	1.000					
ACH2	0.362	-0.473	0.052	0.040	0.875	0.724	0.793	0.042	1.000				
ACH3	0.389	0.047	0.033	0.037	0.031	0.792	0.820	0.758	0.172	1.000			
MBL	0.561	0.552	0.486	0.482	0.608	0.693	-0.019	0.025	0.021	0.013	1.000		
LCT	0.621	0.522	0.530	0.666	0.757	0.050	-0.006	0.034	0.033	0.027	0.918	1.000	
TSK	0.407	0.323	0.343	0.428	0.484	0.038	0.015	0.030	0.035	0.032	0.865	0.594	1.000